

FINTA ISTVÁN

OLCSÓ

NYÁRALÁS

*Borítólap címe:
Magányos fa holdvilágnál
a gyűjteményemből, fotósa ismeretlen*

OLCSÓ NYARALÁS

KISREGÉNY

Írta:

FINTA ISTVÁN

1960-1970-es években,
Balatonkenese-Üdülőtelepen,
korabeli kis írógépén.

Mostanában találtam rá, eredeti gépírásból
írtam át a számítógépembe:

A borítót és a regényt kiadásra szerkesztettem
leánya:

Finta Kata

2018. január 19-től

ELŐSZÓ

Valaha régen, diákkoromban történt, hogy a földrajz órán, - amikor a jó öreg tanárom a Balaton és környékének csodás szépségeit fejtegette - én egy nagyot ásítottam.

- Unalmas, fiacskám? Unalmas? Tanácsolom, hogy ha életed folyamán soha nem akarsz unatkozni, vásárolj ott egy kis telket, és építs rajta házat! Akkor boldogan éled le öreg napjaidat.

Akkor nem értettem, de ahogy múltak az évek, mindig visszagondoltam erre a mondásra. Talán ez a magyarázata annak, hogy telket szereztem a tó keleti végénél, ott egy domb tetejére egy házacskát építettem; ahonnan végig látom a Balatont egészen Badacsonyig. A házamat virágtenger övezi áprilistól decemberig; árnyas fák, bokrok díszítik, a szőlőskert gondoskodik arról, hogy a lősz-falba vájt pincémbe mindig legyen néhány hektó bor.

Már jó pár éve itt élek; a feleségem meghalt negyvennyolc évei együttélés után, négy gyermekem is kiröppent a fészekből; jelenleg én vagyok a szakácsnő, bejárónő, mosónő, stb. szóval minden.

A tanárom jóslata beteljesült: nem unatkozom. Röviden megmagyarázom:

A két világháborúban sok-ezer katonapajtásom volt.

Volt tanulópajtásaim száma nem fogyott azóta, hanem inkább növekedett. Szolgálati időm ötvenkét évig tartott, így kartársam, munkatársam is sok volt.

Nagyon szapora famíliából származom; legközelebbi rokonaim száma meghaladja a százötvenet.

Ha mindezeket összeadom, a rokonok, tanulóársak, munkatársak, katonapajtások száma sok-ezerre tehető. Tapasztalnom kellett, hogy ezek nem feledtek el, emlékeznek rám, sőt, talán mind szeretnek is. - Nem múlik el egy hét sem, mindig hallom a csatakiáltást:

- Emlékszel-e?

Hogyne emlékeznék; legalább is úgy mutatom, hogy nagyon jól emlékszem. A sok rokon nagy része unoka, dédunoka korban van, és a háborús, zivataros évek jóvoltából négy országban szétszórva élnek, de nagyon szépen tudnak beszélni a közös szülőföldünkről.

Bármelyik táját említik a szép hazámnak, ismerem, mindenütt megfordultam, sőt, két világháború alatt államköltségen az egész Európát beutazhattam. Az Uráltól a Rajnáig, a Földközi-tengertől a Balti-tengerig, mindenütt voltam. Ismerős volt nekem, akármelyik helyet említették. Az eseményekben is bőven volt részem. Ki tudná azt eldönteni, hogy melyikről van szó? A sok-ezer nevet ki tudná mind észben tartani?

Természetes tehát, hogy a vendég távozása után gyakran nem tudtam eldönteni még azt sem, hogy mi volt a neve; megkérdezni pedig a legnagyobb illetlenség lett volna.

Ennek a nyárnak az elején történt, hogy egy reggel egy miniszoknyás tündér ugrott a nyakamba:

- Emlékszel-e, bácsikám, a Borcsa dédanyámra; én ugyanis annak a dédunokája vagyok.

Hogyne emlékeztem volna a nagynénémre, már csak azért is, mert gyermekkoromban ő páholt el leggyakrabban. Az igaz, hogy még akkor dédunokáról szó sem volt. Megállapítottam, hogy ez nem túl közeli, de nem is nagyon távoli rokon kapcsolat. Láttam, hogy a kis rokon tökéletes gyártmány, ugyanis fiatalabb koromban másodállásban szobrász is voltam, így, mint szakmabeli, megállapíthattam, hogy tökéletes akt; összehasonlításképpen a szezon alatt ott volt a számtalan fürdőruhás, bikinis fiatal nő. Így nagy örömmel fogadtam, jeleztem, hogy akármeddig maradhat.

Ő azt, hogy „akármeddig” komolyan vette, s az később be is következett.

Eleven fruska volt, hamar összebarátkoztunk. Megfosztott minden házi beosztásomtól, átvette a háztartási teendőket; főzött, mosott, takarított, és szép csengő hangon egész nap dalolt. Vidámabb lett az életem.

Megismerkedett a helyzetével; ugyanis jelenleg munkanélkülinek számított. Egy nagyvállalatnál volt alkalmazásban. Az igazgató azonnal titkárnőként alkalmazta. Rövidesen tapasztalta, hogy nem a szakképzettsége, se kávéfőzési gyakorlata volt a fontos; más teendőkre szerette volna szoktatni. Mivel erre nem volt hajlandó, kiadta a munkakönyvét azzal a bejegyzéssel, hogy „önkéntesen távozott”.

Azóta nem kapott megfelelő állást. A munkakönyvét nekem adta át. Ennek okát csak akkor értettem meg, mikor a nyár végén kijelentette, hogy ő továbbra is nálam marad. Megkérdeztem, hogy milyen minőségben, mert az köztudomású, hogy az országban Akarattyán van a legtöbb vénasszony, és azoknak remek pletyka anyag volna, ha egy fiatal lány ilyen deli fiatalemberrel élne közös háztartásban.

Sokáig vitatkoztunk. Hogy cseléd legyen, arról szó sem lehet, ő is inkább a feleség, vagy a szerető címet becsülte többre. Az utóbbira, ha pár évtizeddel hamarabb mondja, valóban kitűnően alkalmas lett volna. Azt is sikerült megértetnem, hogy a házastársak közötti félév-százados korkülönbség egy kissé nevetséges. De egy nőt, ha valamit a fejébe vesz, attól eltéríteni nem lehet; a végén, mint az legtöbbször szokott, a nő győzött. Kijelentette, hogy ő olvasta az Erdélyben megjelent könyveimet; azt is tudja, hogy régen minden valamirevaló írónak MÚZSÁJA volt; ő ezt az alkalmazást alkalmasnak tartja. Védekeztem; hogy a műzsának igényei vannak, alacsony a nyugdíj. Döntött, sőt, rendezte a munkabeosztást is: én írni fogok, ő sugalmaz. Nem tudtam, hogy egy jelenkori műzsa hogyan sugalmaz, így beleegyeztem.

A háztartást második műszakként továbbra is ő végzi, főfoglalkozás ezután a „sugalmazás” lesz. Azonnal elővette az írógépet, letörölgette róla a húszéves port, papírt, indigót vett elő, mellé ültetett.

- Írjad, öregem!

A fokozat mindent megmond: először „bácsikám,” aztán „apókám,” most már „öregem”: itt már csak engedelmeskedni lehet.

- Jegyezd meg, hogy az elkopott FEJEZET helyett mi azt írjuk: KÉP. Első kép egy jó kiadós asszonyi szólavina. Ahhoz ugyan mindenik nő jól ért, de tanulhat abból újat is. - Írd a következőt:

BEVEZETÉS

Erre azért van szükség, mert a te összegyűjtött jeleneteid olyanok, hogy a TV bemondónője így jelenti be:

- „Csak tizennégy éven felüli hallgatóinknak ajánljuk.”

- Fiacskám! Négy gyermekem volt, ha ezt hallották, nehéz volt őket ágyba parancsolni.

A nagyobbacsák a könyvtárból a könyvet reggelig égették a villanyt, a két kisebb megbújt a karosszékünk mögött, és úgy nézte végig.

- Tehát írunk egy könyvet, és azt megfilmesítjük. Fontos, hogy a könyv mindenben eltérjen a megszokottól.

- Miért? Nézz rám! Így járjak egész télen, nincs egy vacak rongyom, amit magamra vehetek, aztán hiányzik a bunda is, én az ékszerek... tehát az anyagi siker a legfontosabb. Nekünk nem az a fontos, hogy a kritikusok dicsérjék, sem az, hogy olvassák, hanem, hogy megvásárolják. Sőt, a második kiadásra is gondoltam.

Be kellett látnom, hogy a mai műzsák kiképzése sokkal tökéletesebb, mint a régieké.

- Tehát, apókám, nekünk reklám kell; ma a jó árut propagandával lehet a vevő nyakába sózni. Legelső tehát, hogy mindent, ami a szokásostól eltér, te nyomtatott nagybetűkkel fogsz gépelni, hogy feltűnően kitűnjön a sorok közül. Fogj hozzá, írd!

A könyv címe: OLCSÓ NYARALÁS

A filmé: A PARAZITA

- Minden dolgozó szeretné a fizetési szabadságát a Balaton mellett tölteni, és olcsón megoldani. A film nem az állat- és növényvilág élősködőit akarja kifejezni, hanem az olvasó egy jó kiadás botrányra gondol; az pedig mindig érdekli.

- Következik a műfaj megjelölése, ez sem a megszokott regény, vagy elbeszélés, hanem:

MOZAIK

- A te csiklandós feljegyzéseidből, kényes jelenetekből lesz összekavarva.

- Ezt követi az író neve; de ezt csak a végén tudhatja meg az olvasó, mert azt jelíges borítékba kell zárni, mivel az

OLVASÓTÁBOR

pályázatára készítjük. Most csak annyit:

Írta és összeállította: CSALAFINTA GÓBÉ.

- Mit gondoltál jelígeül?

- Tudod mit? Te Tordátfalván születél, legyen egy kis hazai íze a dolognak, jelígeül felírjuk a szülőfalud nevezetességét, ugyanis még mindig ott olvasható a falu közepén álló kilométerkövön:

ITT KEZDŐDIK A TORDÁT-FALVI ÚT VÉGE

- Aranyos, öregem. Még te is gúnyolódsz velem, mint az egész Székelyföld? Mindenki megáll, bámul, csodálkozik, végül elneveti magát. Pedig az nem bolondság, hanem a tökéletes igazság, amit régen a nagyapám rávésett. A bekötőút Keresztúron kezdődik, tehát a vége Tordátfalván van; de csak a városiaknak, mert, ha a Tordát-falvi dolgozó, akiknek minden nap be kell járni a városba, a munkahelyére, neki a végén kezdődik az út. - Nézz körül a világban! Még igen sok dolognak van két vége, de ugyanúgy két kezdete is.

- A következőt is nagybetűkkel írd!

CSAK RÖVIDEN!

A jelszavak ma divatosak; ez a mi jelszavunk. A mai rohanó világban, a szédületes technikai fejlődés miatt a dolgozóknak csak kevés idő jut szórakozásra, olvasásra. Ha azt látja, hogy a könyv nagyon vaskos, vagy többkötetes, eszébe sem jut megvásárolni.

- Most következik a külalak: a kötés, illusztrálás. A mai skatulyaházakba nem fér be a régi bútor, mindenki újat szerez be, de ezeknél sok az üres polc; egy csinos kis házi könyvtár ott jól mutat. Vannak olyanok is, akik két oldalfalat is könyvekkel borítanak, ott is a külalak a lényeges, mer nem valószínű, hogy el is olvassák őket.

Tehát a műbírálok, kritikusok, irodalmárok döntenek egy könyv sikerénél?

- Ők csak hiszik azt. Hány olyan embert ismersz, akik elolvassák a lapok kritikai rovatát? Nem ér semmit a kritika, ha a könyv ott porosodik a könyvtáros polcain. Az olyan könyvön már végösszege rendszerint nagyon alacsony; azoknak osztják ki az ingyenesen; igaz, hogy ott sem sokan olvassák, de javítják a statisztikát.

A ZSÚRI, a többszázazres OLVASÓTÁBOR dönti el a könyv sikerét, tehát ezt kell vásárlásra bírni. Nem is nehéz ezt elérni; a könyvhéten oda kell állni egy könyvsátor elé, és figyelni;

Az olvasók nagyobb százaléka nő. Egy pillantással felméri a külalakot, címlapot, vastagságot.

Csak azután veszi kézbe. Egészen biztos, hogy a végénél nyitja ki, és átfut a záró soros oldalak vannak-e benne, mert azokon olvasásnál egyszerűen átsétál, nem szereti a tájleírásokat, az sem felel meg, ha a személyek tüzetes leírása.

Jellemzése túlrészletezett, az érzésekre, érzelmekre, indulatokra megtanított az élet, a hosszú lélekelemzés untatja. Tudja, hogy egy ember dühbe jön, az először odacsap, és csak azután gondolkodik. A szentimentális bekezdéstől egyenesen borzad, az enyhe balzsamos levegő, a holdsugár, a víz tükrén áthúzódó ezüsthíd, a madárcsicsergés, rigófütty, fülemüle-csattogás, csak akkor érdekli, ha nem olvas, hanem párosan andalogva átéli azt.

Mindez azt bizonyítja, hogy nem a műbírálok osztogatják a szép hangzatos jelzőket az íróknak; a „híres,” „neves,” „közismert, a „nemzetünk büszkesége,” „hazánk nagy fia,” vagy a „halhatatlan” jelzőket csak az olvasók százezrei adományozzák; a legutolsó elnyerésére nem is vágyik, mert azt csak halála után utalja ki az irodalom. Ez is bizonyos, hogy van benne annyi hiúság, hogy azokat a címeket nem utasítná vissza. A műsát ez csak részben érdekli, őt inkább az anyagiak vonzzák.

Az előbbiekből nyilvánvaló, hogy a címlap csak a következő lehet:

OLCSÓ NYARALÁS

Mozaik.

Írta és összeállította:

CSALAFINTA GÓBÉ

Múzsá:

Katica.

Társszerzők?

MARGARÉTA, VICA, FERKÓ, SANYI.

A filmi címe:

PARAZITA

Az olvasó ebből meggyőződhetett, hogy a mai műzsák előképzettsége sokkal magasabb fokú, mint a régieké. Sugalmazásban olyan tökéletesek, hogy az írónak még csak gondolkodni sem kell, csak írni.

Ma már az írónak nincs szüksége az irodalmárok által előírt „ellenállhatatlan lelki kényszerre,

S ma ezt mind a modern-múzsá végzi.

Elkezdem tehát a történet, de nem osztom FEJEZET-ekre, hanem az elavult, ósdi szokástól eltérve, az írom:

I. KÉP

Színhely egy óriási tanácsterem, közepén két hosszú sorban egymáshoz szorított asztalok; azok mindkét oldalán nők és férfiak, az előbbieket többségben. Egészen fenn egy kis asztalka, az előtt a FŐNÖK áll tekintélyt sugárzó arccal; így a többi csak ALKALMAZOTT, vagy BEOSZTOTT lehet.

Az már az első pillanatban megállapítható, hogy itt most gyűlés, vagy értekezlet van. A FŐNÖK arca fölényes, lenéző, a többi nagyon vegyes érzelmeket mutat; derűs, mosolygó, az e kisebbik rész, a nagyobbik rész inkább dühös, indulatos.

Már a vége felé érhet a tanácskozás, mert az IGAZGATÓ befejezte a beszámolóját. Az új rangsorolást közölte; az pedig a dolgozókat mindig más szempontok szerint más és más fizetés illeti meg. A legtöbb helyen négy fokozatot szoktak megkülönböztetni, és azt a könnyebbség kedvéért az ábécé négy első betűjével jelölik.

Minden arcra le lehetett olvasni, hogy melyik fokozatba jutott.

- Kérem a kartársakat, hogy szóljanak hozzá!

A terem elcsendesült, csak itt-ott hallatszott valami morgás.

- Tessék hozzászólni! Csak egész nyugodtan! Mindenkinek joga van elmondani az észrevételeit.

Az világosan figyelmeztető volt, hogy a többség beszélni szeretne, de nem mer.

- Senki sem jelentkezik szólásra? - akkor megállapítom, hogy a döntéssel mindenki egyetért.

- Azt már nem! - ugrott fel az asztal közepe táján egy fiatal, olyan harmincas-korú nő.

- Talán valami kifogása van a kartársnőnek? - Ha van, mondja el. Hallgatom!

- Igen is, van kifogásom, és nem is kevés. Legelőször azt mondja meg, hogy engem miért helyezett éppen az utolsóelőtti fokozatba?

- Úgy látom, hogy elégedetlen? Azért, mert nem érdemelt jobbat.

- Kartársak! Hallottátok? Hát ki dolgozik jobban? Azok ott fenn, akik olyan gúnyosan mosolyognak?

- Szép az önkritika, az önértékelés, de a kartársnő legyen tárgyilagos!

- Tárgyilagos vagyok, mindig, csak az igazat mondom. - Nézze!

A többi is úgy akarja, de nem meri. Hallgat, sunyít, behúzza a nyakát; fél, mert ha beszél, repül, mint repültek eddig is olyan sokan.

- Ez nem tartozik a tárgysorozathoz. Hogyha ideges, üljön le, majd az irodámban kifejtheti a véleményét; ott majd meghallgatom. Ha jobban tetszik, megfellebbezheti a döntésemet. Majd én is megteszem az észrevételeimet.

- Hogy én az irodájába menjek? No, abból ugyan nem eszik! Abból nekem bőven elegendem volt, de nem csak nekem, másnak is. Nem magyarázná meg nekünk itt, hogy miért távozott olyan kurtán-furcsán innen Katica?

- Most már határozottan felszólítom, hogy azonnal üljön le! Vagy pedig hagyja el a termet! A mi időnk nem arravaló, hogy itt női kitöréseket hallgassunk.

- Női kitörést? Most pedig hallani fogsz, te zsarnok, te embernyúzó, te...

- Hallgass! Hallgass! Margaréta, ülj le! - akarták csillapítani a társai, de ez csak olaj volt a tűzre...

- Hallgassak? Miért hallgassak? Hagyjatok nekem békét! Pontosan elég, hogy négy évig türtem, hallgattam, nyeltem a sok disznóságot. Most azonban kitálalok!

A teremben zúgás támadt. Az igazgató felállt, integetett, toporzékolt, de a lavina elindult, azt többé megállítani nem lehetett.

Valamennyien a tanúi vagytok; mindent ugyanúgy láttatok, mindent ugyanúgy tudtok. Négy évvel ezelőtt kerültem ide. Azonnal titkárnő lettem. Oh, én balga! Azt gondoltam, hogy ezt a képességeimnek köszönhetem; annak, hogy az országos gép- és gyorsíró versenyen első lettem. Súlyosan tévednem kellett. Eddig ezen felül kiváló feketét is tudtam főzni, és kiválóan tudtam hazudni a főnök nevében, amikor úgy kívánta, távol tudtam tartani az alkalmatlanokodó feleket. Mindez nem volt elég. Hogy mi az, amihez nem értettem, azaz, nem akartam érteni; azt úgy hiszem, hogy nektek nem kell bővebben magyaráznom. Tanulságul szolgált a Katica, és még mások hasonló esete...

Egy idősebb kartársnője sietett hozzá, hogy lecsillapítsa.

- Hagyj békét nekem! Mit bánom én, hogy mi lesz? Igazság az, hogy nem akartam bevenni, megtanulni azt, amit ő akart...

Hányingert kaptam, ha csak ránéztem is. Természetes tehát, hogy kidobott a titkárnői állásomból, s alacsonyabb beosztásba helyezett. Azt remélte, hogy én is megyek, mint mások, és ő tovább üzleti piszkos játékait. De én itt maradtam, mint élő lelkiismeret. Dolgoztam tovább, nem akartam a perifériákra kerülni.

- Hagyj már békét nekem! Engedj el, mert kaphatsz tőlem egy jó pofont, amilyen virágos kedvemben vagyok. Egyszer már valakinek meg kell mondania az igazat. Most kiadom magamból mind, ami a négy év alatt összegyűlt... Figyelj jól ide, te embernyúzó! Nézzétek! Nem tetszik a hatalmasságának, hogy tegezem. Azonnal megmagyarázom, hogy mivel érdemelte ki. Azt magad sem tudod, hogyan jutottál erre a magas polcra? Megnyugtatlak, hogy más sem. Egy azonban biztos, hogy nem a tehetséged emelt magasra. Visszaélsz a hivatali helyzeteddel, hatalmaskodással akarod bizonyítani, hogy valaki vagy. Zsarnokoskodsz, basáskodással akarod bizonyítani, hogy valaki vagy... zsarnok vagy, basáskodsz, fölényes, embernyúzó, zsarnok vagy, sőt, most a Balatonra gondolok, élősködő, parazita, pióca vagy. Ha kívánod, folytathatom; oh, még sok hasonló jelzőt tudnék mondani, sőt, a legszebbeket elhallgattam, szégyen azt ki is mondani...

- Margarétám! - hangzott egy aggodalmas hang. - Hallgass, mert rágalmazásért feljelent!

- Ez nem rágalom! Jelentsen fel! Azt hiszitek, hogy nem láttam, hogy minden szavamat jegyzi? Jegyezze, azért beszélek ilyen nyomatékosan. Nemcsak ő jegyez. Ott ír a másik három is. Tanúskodásra készülnek a kegyencék. Az lesz még csak igazi kutyakomédia, amikor én a bíróság előtt kitálalok. Nem hallgatok. Még csak most kezdem el igazán! Nézzetek körül! Láttok-e csak egyet is a harminc-negyven év közötti férfiak közül? Hová lettek? Gerincesek voltak, nem hajlott a derekuk. Az is lehet, hogy attól tartott, hogy elhomályosítják az ő férfiasságát. Nő ugyan van egy néhány hasonlókorú; a többi megundorodott, s távozott. Vannak, akik alkalmazkodtak; bennfentesekre szükség van. Itt vagyunk még mi, a gyámoltalanok, a gyávák, és az éretlennek tartott ifjúság, mert szüksége van igavonó barmokra...

- Margaréta, hallgass már!

- Dehogy hallgatok, ha már egyszer hozzáfogtam! Inkább leszek máshol mosogatólány, de nem szívom tovább ezt a dögletes levegőt. Kik maradtak itt? Ott a mi jó öregjeink, akik már közelednek a nyugdíjazáshoz, azt az egy-két évet bírják valahogy. Azokkal nem mer, de nem is akar kikezdeni; azokra szükség van, mert ők vívták ki az intézet jó hírét. Itt van még a most kezdő ifjúság, mert valakinek dolgozni is kell; ezekkel jól elvégezteti, amit a kedvencek elmulasztanak.

- Mindenki igyekszik szabadulni innen, ha másképp nem tud, más pályát választ. Akit pedig kiszemel, azt ő tűri el, vagy áthelyeztet. Az a szerencséje az országnak, hogy az ilyenektől már megtisztították a közéletet; ezt az egyet talán mutatóba tartották meg. No, én majd gondoskodom, hogy ott, ahol kell, rádöbbenjenek. Kell-e több? Mindent jegyeztél? Jelents fel! Dobj ki! Helyeztess át! Legalább az boldogítson, hogy nem látlak! Jaj, nem bírom tovább! Jöjjön, aminek jönnie kell!

Zokogva roskadt le a helyére. Egy pillanatig síri csend lett; senki sem tudta, hogy mi következik... az igazgató egy ideig dermedten ült a helyén, fel-felugrott, leült, toporzékolt. Arca lilás veresre változott, a gutaütés környékezte. Beszélni akart, de csak hebegett, dadogott.

Margaréta, mert ez volt a lányneve, így becézték a társai, sírt, vigasztalni sem lehetett. Eddig mindenki csendesnek, szelídnek ismerte. Azt is elismerték, hogy talán ő a legjobb munkaerő. Csodálkoztak a mostani kirobbanásán, habár azt jogosnak tartották. Féltek, hogy most el fogják veszíteni. Együttérzést lehetett leolvasni az arcokról, de itt-ott kárörömet is.

Mikor kitört belőle a keserűség, le akarták csillapítani, nem sikerült. Az igazgató is megkísérelt mindent, nem ért célt.

Ha valaki egy ilyen vihart felkavar a nőnél, azt nem tudja könnyen megfékezni. Veszedelmesebb az orkánnál, rombolóbb, mint a tájfun, vagy hurrikán. Ha egy férfi ilyen felidéz, akkor okosabb, ha hallgat, bevárja, míg önmagától megszűnik.

Hosszú idő telt el, míg az igazgató arcszíne kezdett visszatérni. Lassan felvette a szokott fölényes kifejezéseit, és megszólalt:

- Hallatlan! Hallatlan! Ilyen itt még sohasem fordult elő. Ép ésszel ilyen senki sem tehet.

Lázadás? Támadás a rend ellen? Nevezzük akárminek, ez tovább nem tűrhető. Gondolkozom, hogy telefonáljak-e a mentőknek.

Margaréta újra felugrott.

- No, csak azt próbáld meg! Azt nem éred meg, hogy ide érjenek! Látom, nem elégtelted meg? Akkor folytatom.

Mellette ülő társai lehúzták a helyére. Kezdődött újra a zokogás.

- Még fenyegetni mer? Nem tudom, hogy ezt minek minősíthető? Tudom, hogy mit kell tennem.

- Hogy mit tesz, azt mi is tudjuk. - hangzott az alvégről.

- Ki volt az? Mindegy. Menjünk tovább! A kartársnő vegye tudomásul, hogy azonnal megteszem az előterjesztésemet.

- Megszokta, máskor is így szokta. - Hangzott ismételten. - Ez már több a soknál! Úgy látszik, hogy ott lenn az ifjúság nem fér a bőrébe? Azon könnyen segíthetünk! A legjobban azonban a fiatal kartársnőn csodálkozom. Én eddig komoly nőnek ismertem... Csak a magatartása nem volt megfelelő...

- Nem mindenki engedékeny. Nem mindenki tud hízelegni, hangzott újra.

- No, végre, felismertem a fiúcskát. Nagy hős, van mersze, de gyerekekkel, tacsókkkal nem vitatkozom. A gyűlés után azonnal jöjjön be az irodámba!

- Örülök, hogy meghívott? Úgy is szándékomban volt felkeresni.

- Szemtelen. De most fejezzük be! A kartársnőt nyomatékosan figyelmeztetem, hogy a magatartásán változtatnia kell.

- Hogy értse? Legyen hízelgő, vagy inkább engedékeny?

- Nem magához beszélek. Szép és megengedett a kritika, de legyen a kartársnőnek önkritikája is; mindkettő legyen tárgyilagos. Nem a maga hivatása, hogy saját munkáját értékelje, azt bízza azokra, akik arra hivatottak, akiket arra a felsőbbség megbíz. Az elbírálás itt az én feladatom. A kartársnőé pedig a munka, a törekvés, a szorgalom; ha olyan lesz az eredmény, nem marad el az elismerés sem... a mai besorolása ennyit ér.

- Másoknak egészen más a véleménye, - okvetetlenkedett újra a közbeszóló ifjú.

- Akiket kellett, azokat meghallgattam, de a döntés joga vitathatatlanul az enyém. Én így döntöttem.

- Azt a saját bőrünkön tapasztaltuk.
- Hallgass már! - elvesztem a türelmemet! Egy szó, mint száz, ellenszegülést nem tűrök! Én mindenestre a legjobb lelkiismeretem szerint jártam el.
- Eddig nem tapasztaltuk, hogy van-e lelkiismerete! . Vágott vissza, de már erőteljesebben, az alsó végről az ifjú.
- Ez már aztán a legnagyobb, legpiszkosabb szemtelenség... Elég volt! Ezt egy percig sem lehet tovább tűrni. Megyek, intézkedem, biztosítom, hogy repül...
- Csak szeretné, nem szerzem meg azt az örömet, hogy röpthessen.
- Intézkedem, hogy hasonló eset többé elő ne fordulhasson! Az értekezletet bezárom! Megyek, intézkedek! Hallatlan merészség!
- Dühtől fuldokolva rohant az irodájába; úgy bevágta az ajtót, hogy még sokáig rezegtek utána az ablakok.
- Gyerekek! Megtisztult a levegő! - kiáltott utána a bátor közbeszóló.

II. KÉP

A csendet - mely az igazgató távozását kísérte - egyszerre óriási zsvij váltotta fel. Mindenki egyszerre beszélt, vitatkozott. Az igazgató bizalmasai gúnyos mosollyal hagyták el a termet. Az alvégi bátor fiú nem bírta megállni, hogy fel ne kiáltson:

- Mennek a kedvenckék! Most már valóban olyan tiszta lett a levegő; ilyen bűzmentes még soha sem volt szeretett fővárosunk. Margarétánk! Ezt kizárólag neked köszönhetjük; ez nem várt öröm, erre előre nem számíthattunk.

Az is öröm, hogy egy kicsikét én is segíthetem neked. Ezért még a talpadat is meg tudnám csókolni.

- Csak egy kérdés izgat, - szólt egy másik fiú, - megpukkad, vagy nem pukkad meg?

Ez lecsendesítette a vitát. Lassan két csoportba oszlottak; az ifjúság inkább az alvégi fiú köré csoportosult, az idősebbek pedig még Margarétát igyekeztek megvigasztalni.

Az alsó végen csoportosult fiatalok nem búslakodtak, sőt, élvezték a váratlan eseményeket. Tréfálkoztak, ugratták egymást, élvezték a váratlan eseményeket.

- Te ugyan jól betetted magad után az ajtót.
- Úgy látszik, hogy repülni szeretne.
- Még, ha nem szeretne is, repülni fog.
- Mégpedig a hangsebességet is meghaladó gyorsasággal.
- Egyenesen az űrbe fog repülni.
- Rakétává fog változtatni.
- Tanulmányozgatod a súlytalanság állapotát.
- Egy hasznunk azonban nekünk is lesz: drága főnökünk biztosan megpukkad!

- Segíteni fogok, hogy az megtörténjen!
- Hogyan?
- Repíteni szeretne; hívtam, hogy keressem fel az irodájában; én eleget teszek a kívánságának, de nem engedem, hogy repíthessen.

- Veszélyes az oroszlán barlangjába lépni...
- Ott elevenen felfal.
- Pedig én azonnal belépek, és mikor meghallja, hogy nem repíthet, bizonyos, hogy valóban megpukkad!

- Talán bizony valami jó védőpajzsod van?
- Tökéletes, ez minden veszély ellen biztosít, pedig csak egy parányi papírlap.

- Mi az? Valami nyugtató? Valeriána?
- Nektek nyugtató, de nem neki...
- Akkor hát napalm, gyújtóbomba?
- Nyugodtan robbantsd a kíváncsiságunkat, gyorsan csináld!
- Türelem! Előbb mindnyájukat meghívlak egy szerény kis búcsúvacsorára a Gellértbe.

- Micsoda? Burzsuj lettél, vagy kapitalista?
- De van-e lóvé, pajtás?
- Ajaj, hozzátok képest valóban kapitalista vagyok.
- Talán sikeres betörést hajtottál végre az éjjel:
- Valóban, sikeres volt a betörés; az Orionba törtem be.

Két nehéz évig tanultam, hogy ezt elérhessem; tudjátok, átképeztem magam.

Az Orionban is belátták, hogy nélkülem nem tudják emelni a munka termelékenységét, sem felfedni a rejtett tartalékokat, sem pedig növelni a munkakedvet; ezért fordultak hozzám... én engedtem az unszolásnak. Most csak azért jelentem meg az értekezleteteken, hogy egy kis borsot törhessek a főnököknek az orra alá, viszonzom, amit tőle kaptam. Ez, hála Margarétánk hatásos segítségével, reményen felül sikerült.

Nagyon örültek társuk sikerének, siettek gratulálni neki.

- Mindenki szövik innen, most te is elhagysz minket?

- Igaza van, ott kétszerannyi lesz a fizetése.

- Ez a hivatása? Mindig erre a pályára készült.

- Azt valóban most is szeretem, de az újat is megszerettem. Nem a szakmámat utáltam meg, hanem azt, aki itt igyekszik azt mindenkivel megutáltatni. Arra is rájöttem, hogy itt sohasem leszek autótulajdonos, és szerelemből sem lehet megélni. Ott kétszeresnél is nagyobb lesz a fizetésem. Megérte, hogy két évig éjjel-nappal tanultam.

- Hej, ha én is követhetném a példádat!

- Annak semmi akadályja nincs, csak éppen egy pár évig kétszeres munkát kell végezned; nappal dolgozol, éjjel tanulsz. Van esti egyetem, levelező oktatás, tanfolyamok: mindenütt keresve-keresik a jó szakembereket. Mindenütt nagy a munkaerő-hiány.

Fejezzük be a tanácskozást! Most bemegyek, örömet szerzek neki. Jó lesz, ha vattát teszek a fületekbe! Én majd az utca felé távozom. Ha valami baj esne, ez egyszer segélynyújtás nélkül cserbe hagyom az áldozatomat. Este várlak titeket a Gellértbe!

Valóban, nagy kiáltozás hallatszott az irodából, de aztán elcsendesült.

III. KÉP

A társuk távozása után is együtt maradtak a fiatalok. Élénken tárgyalták a társuk sikerét. Fogadkoztak, hogy követni fogják annak a példáját. Voltak olyanok is köztük, akik már készültek is arra, hogy más pályát keresnek; tanultak. Látták, hogy az évek folyamán már sokan ezt tették. Menekült innen, aki tehetette. - Most is, többen itt hagyták az üzemet. Négy kartársnő is mondott búcsút a kapufélfának.

- Ha megfigyeltétek, az eltávozottak mindig a harminc-negyven év közöttiekből került ki.

- Te csak ebben az évben kerültél ide; majd meglátod te is, egy idő múlva tisztán látsz, és mindent megértesz.

- Ha odafigyeltél, ma Margaréta nagyon jól megmagyarázta.

- Ha jól meggondoljuk, a nőknek valóban igazuk van; menekülnek, nehogy vénlányok maradjanak.

- A nekik való férfiak mind elmentek, mi a hozzájuk gyerekek vagyunk, és a házassági láz sem gyötör.

- Rádásul a miniszoknya vonzza a szemünket.

- Hát, ez így igaz! Itt férjhez-menésre nem számíthatnak.

- Itthagyni a fővárost?

- Sőt, Zsazsa egyenesen vidékre ment.

- Oh, ne higgyétek, hogy a jó levegő csábította; a főlegénye, a doktora, a vőlegény volt a csalétek.

- El kell ismerni, hogy jóképű gyereket fogott magának.

- Ha jól hallottam, valahol Halas környékén körorvos.

- Úgy van, körorvos, háromszobás összkomfortos lakás, luxus-autó, a halás betegek jóvoltából; mi kell ennél több...

- Mégis, hogy lehet a fővárost elhagyni? Azon felül Zsazsának a Balatonnál is szép nyaralója van.

- Autóval sem a főváros, sem a Balaton nincs messze, és egy olyan férj, mint az orvos, minden tolakodót elriaszt a közeléből. Ezen felül a vezető nem ihat, minden jó badacsonyi, füredi, csopaki, mint Zsazsának marad; én igazán csak irigyelni tudom.

- És miért megy Irén az ország legtávolabbi sarkába, Szabolcsba? Neki még nincs vőlegénye.

- De lesz, arról én állok jól. Figyeljete! A minap kettesben Irénnel a mezőgazdasági vásáron sétálgattunk. Tudjátok, hogy mindig futottam utána; ott csakhamar tapasztaltam, hogy nem a kiállított állatsodákat figyeli, engem is levegőnek tekint.

Meg kellett állapítanom, hogy van, mit nézzem: egy vadászkalapos atléta-alak kötötte le, nálam legalább négy súlycsoporttal súlyosabb. Sikertelenül megállapítanom, hogy Szabolcsban igazgatója egy Állami Gazdaságnak. Ebből még semmi sem következik, az Szabolcsban is talál kedvére valót.

Ismeritek Irén veszedelmes fekete szemeit. Úgy tud azokkal nézni egyszerre négyünkre is, hogy mindenünknek bizseregni kezd még a nagylábujja is, és már ránézett, az pedig olvadozott. Véletlenül állapítottam meg az egyik körüti étteremben együtt vacsoráztak.

- Ez még nem jelent sokat...

- Annyit minden esetre, hogy Irén már másnap kérte áthelyezését Szabolcsba, és ez annyi, mintha már benne is ülne az Állami Gazdaság valamelyik autójában.

- Látom, hogy mindenkiről jól vagytok értesülve, így Beátáról, arról az apró angyalról is tudtok valamit?

- Te is tudhatsz. Menj ki este a Duna partra; ott összesimulva andalognak egy Miskolc-diósgyőri nagyvállalat árubeszerzőjével. Jó férjanyagnak tartotta és beszerezte magának. Nem csoda tehát, ha oda helyeztette magát.

- És Sári?

- Érdre ment, ott jobb a levegő, onnan jár be ide, amikor akar, jó a közlekedés.

- Érdekes, mind a négynek autója lesz.

- Szegény főnökünk, kevesebb beosztottját látogathatja meg a nyáron; előfordulhat, hogy valahol szobát kell kibérelnie. Eddig legalább is nem volt neki ilyen; hol szívességből, hol kényszerűségből el-eltöltött egy pár napot. Neki a nyaralás nem került soha semmibe.

- Igazán szép termetű volt mind a négy. Kár, hogy legalább öt-hat évvel idősebbek, mint mi; mindnyájan elhagyták már mind a harmincat.

- Hanem gyerekek! Menjünk át Margarétához! A sok öreg még agyongyötri őt a jó tanácsokkal.

IV. KÉP

A Margaréta becenevet egy öreg bácsikájától kapta, aki a Balaton partján nyaral télen, nyáron. Egy erdélyi író, de aki már évek óta nem ír; nyugdíjából éldegél, gyönyörködik a szép kilátásban, nyugodtan, csendesen telnek napjai. A becenevet átvette a családja, később a tanulóársai mind, akik szerették.

Szelíd, csendes természetű nő volt. Ilyennek, mint ma, még senki sem látta. Társai vigasztalgatták. Mikor a fiúk jöttek, éppen azt mondta:

Csak azt az egyet nem értem, hogy miért az utolsóelőtti csoportba tett, annyi erővel tehetett volna a legutolsóba is. Akik a fele munkát sem végezték, mint én, azok mind a legmagasabb fokozatba kerültek, hogy mivel szolgáltak rá, azt ti is sejthetitek. Mindezt ti is igen jól ismeritek.

Én úgy érzem, hogy egészen más besorolást érdemeltem volna.

Az odaért fiúk azonnal bekapcsolódtak.

- Ne haragudj, Margarétácska! Bizony, a Nagyfőnöknek is van valami igaza.

- Mi az? Még ti is ellenem vagytok?

- Nem kerülhet a legmagasabb fokozatba az, akinek még a becenevében is két helyesírási hiba van.

- Igaza van Janinak, egy jó igazgató ilyen nem tűrhet.

- Erre Margaréta is elnevette magát:

- A hibát nem én követtem el, ti vagytok a hibásak, miért becéztek így?

- Azért meg is bűnhődtünk érte; valamennyien a D-be jutottunk.

- Akkor azt mondjátok meg, hogy miért éppen a C-be tett, tehetett volna közétek a D-be is!

- Igen ám, de ő annál udvariasabb, tudja, hogy a D-be csak a dolgozók kerülhetnek.

- Sőt, meg is kellene köszönnöd, hogy a nehéz munkától meg akar kímélni.

- Egész egyszerűen azért rakott oda, mert sem az Á-ban, sem a B-be nem illesz bele.

- Tehát szerintem nem eleget, és nem elég jól dolgozom?

- A jó munka kötelesség, az nem elég; érdemeket kellett volna szerezned nála!

- Aztán a B-be azért nem tehetett, mert te nem vagy sem bennfentes, sem besúgó.

Azt ugyan világosan tudtára adtad ma is, hogy becsületes vagy, de ez nála inkább hiba, az nála nem jó tulajdonság... - Azt is látnia kell, hogy te rendkívül bájos vagy, de nem az ő gyönyörűségére...

Ha egy parányit melegebben pillantanál rá... hidd el, hogy kettesben minden jó tulajdonságodat felismerné!

- Azt nem tudom, hogy hízelegni, vagy gyalázatosan gyanúsítani akartok-e?

- Úgy lépsz el mellette, hogy majd' megfagy a tekintetedtől; tudod, a jeget meg lehet olvasztani.

- Az Á-ba pedig igazán nem juthattál. Az még előtte is kétségtelen, hogy angyal vagy, de az a baj, hogy nem az ő angyala; szemében ez a legsúlyosabb hibád, ezért volt kénytelen a titkárnői teendők alól felmenteni.

- Sőt, azt is hibádul rója fel, hogy akaratos vagy, pedig ő az engedékenyeket szereti.

- Sőt, ő eddig Alamuszinak tartott, meg olyannak, aki szólni sem mer, és te ma jól odamondogattál neki.

- Legnagyobb hibád az, hogy ma még az ágyasai ellen is felmértél lépni, pedig ő szívesen sorozna be azok közé.

- Pfuj! Gyalázatos vagy, ilyeneket gondolni, mondani. Ha már olyan okosak vagytok, hát akkor azt fejtétek meg, hogy miért tett éppen a C-be?

- Ez a legkönnyebb. Az eddigiekből látja, hogy te egyikbe sem illesz bele. Viszont az is látnia kell, hogy rendkívül csinos vagy, már pedig az leírva valóban C-vel kezdődik.

- Inkább hízelgő, hogy téged a cicababák, a csinibabák közé sorolt.

- Jól van, mindent elismerek, de legfőképpen azt, hogy javíthatatlan bolondok vagytok, akik még a tragédiából is vígjátékot csináltak. De azért ne higgyétek, hogy okosoknak tartalak. Amit itt elmondatok egy rosszul sikerült pesti vicc, nem a ti okos fejetek csalta ki. De bármilyen sületlen is, elég sok tartalmat rejt magában.

- Ne haragudj azért ránk!

- Inkább vegyél egy telket a Balaton mellett.

- De hiszen van nekem ott telkem.

- Látod, hogy ezt tudja a főnököd, elmaradt volna a vihar, legalább két fokkal jutottál volna előre.

- Titkolózó vagy, miért nem árultad el eddig.

- Azért, mert csak nem régen vettem.

Nem nagy, és még meglehetősen kopár; ugyan már ültettem bokrokat, fákat, virágokat rá.

- Most már csak házat kell rá építeni. Meg fogod látni, hogy a nyáron még a főnököd is megtisztel a látogatásával...

- Nos, a mai nap után alig hiszem...

- Jó lesz, ha addig is rendszeresen öntözöd a fáidat, a bokrokat, mert ismered a dalt, hogy „Vékony deszka-kerítés, átlátszik az ölelés.”

- Elsősorban én nem szoktam ölelkezni, másodszor ott nyáron fürdőruha és bikini a divat. Mit bánom én, ha valaki benéz a kerítésen, hogy megszámolja az oldalbordáimat, annál különbet is láthat arra. Ha pedig bennebb merészkedik, könnyen megjárhatja, amint láthattatok, nem vagyok ijedős.

- Hát, csak vigyázz! Egy balatoni telek óriási érték, ha a tulajdonos is olyan csinos, mint te; könnyen lehet, hogy utána nyúl... Talán legelőször a főnököd kísérli meg.

- Neki főleg nem ajánlom, igen jók a körmeim, de van más védelmem is.

Az enyelgés, tréfa jobb hangulatra hozta őket. Elkezdtek egyenként hazaszállingózni.

V. KÉP

Margaréta egyedül indult hazafelé. A gondolatai kötötték le a figyelmét. Ösztönösen tért ki a szembejövők elől. Azt észre sem vette, hogy nem egyedül halad; már a kaputól kezdve egy nála jóval fiatalabbnak látszó fiú jött vele párhuzamban. Csak akkor figyelt fel, amikor felszólalt; „Hová merült el szép szemed világa?”

- Te vagy? Észre sem vettelek. Hogy kerülsz te ide?

- Jöttem már a kezdettől. Jöttem, mert féltettelek. Három utcán át szorosan melletted haladtam, és még csak észre sem vettél. Könnyen el is gázolhat egy autó. Világos, hogy védelemre szorulsz.

- Hm. Nem nagyon vettem észre, hogy védelmezel; lapultál, sunyítottál, behúztad a nyakad, mint a többiek.

- Hallgattam hát, mert nem akartam kidobadni magamat. Ki véd meg, ha én nem leszek?

- Én nevettem. Láthatod, hogy akadnak bátor lovagok, pedig még alig ismert...

- Érthető az olyan nagy bátorság, ha nem eshet baja...

- Miért?

- Azért, mert már ő is megszabadult, reggel óta nem az Orion számológépét programozza.

- Akkor is hálámra érdemes, nélküle felfalt volna az a disznó.

- Én pedig azért hallgattam ma, nehogy azután falhasson fel.

- Nos, eddig nem nagyon vettem észre azt a nagy oltalmazást.

- Már pedig eddig is azért maradtam itt, hogy melletted legyek, ha szükségesnek látom. Ne hidd, hogy aludtam; nézd itt ezt a kis füzetet. Tele van adatokkal.

- Mit ér az adat, az adatokat itt mindenki ismeri, de hallgat, tűr, mert félti a beosztását, nem óhajt vidékre menni. Azért az adataidat nem tudod tanúkkal alátámasztani, és minden marad a régiben.

- Vannak nekem olyan adataim is, amelyektől a bíróság még csak esküt sem követel. Hát, miért találták fel a filmet, miért a magnót. A kép, a hang hiteles. Már két év óta gyűjtögetem ezeket. Olyan is van, amelyiken te is szerepelsz. Ismersz jól, hogy én egy kissé ravasz vagyok, ott is jelen vagyok, ahol nem is sejtik; a tolvajkulcsot nem csak betörésre lehet használni.

- Megmutatnád nekem azokat?

- Természetesen, hiszen teérted kockáztattam. Itt az úton nem lehetne mutogatni, de különben is otthon vannak. De legközelebb megmutatom; neked is segítened kell a tervem végrehajtásában. Bizonyos, rövidesen kitöröm a nyakát.

- Mindezt miért teszed?

- Tőlem kérdezed, mikor úgy is tudod, szerelmes vagyok beléd, még a fejem-búbján túl is.

- Ne kezd megint a szerelmeket! Jól tudod, hogy arról szó sem lehet. Először azért, mert én nem vagyok szerelmes, másodszor azért, mert nem hiszem, hogy te is szerelmes voltál belém. Az tény, hogy szeretjük egymást, de ez nem szerelem. Mondjuk, hogy pajtások, jó barátok vagyunk, vagy akár mint testvérek, ragaszkodunk egymáshoz. Elégedj meg ennyivel!

- Esküszöm, hogy...

- Ne esküdj! Azt hiszed, hogy nem láttam az előbb, hogy milyen alaposan szemügyre vetted annak a kis szőke miniszoknyásnak a kilátszó részét? Megnyugtatlak, hogy nekem is van olyan combcskám, csak éppen én nem mutogatom neked. Öt évvel vagyok idősebb, mint te. Ha olyan bolond volnék, hogy ennek ellenére feleségül mennék hozzád, már az első héten kezdhetném tanulni a megcsalt asszony szerepét...

- De azt nem tilthatod meg nekem, hogy szeresselek.

- Persze, hogy nem, nem is akarom megtiltani, de mondj le a feleségesdiról, és a szeretősdiről, akkor jó barátok maradunk.

Egyet megígérek neked, hogy tanulmányozom a csitriket, és, ha megfelelőt találok, azt megszerzem neked. Én olyan anyósféle leszek akkor. Szeretni foglak, mert jó, ha van valaki, aki a bánatomban együtt érzett velem, aki együtt örül, ha jó kedvem van.

- Én bebizonyítom, hogy nem diákszerelem az enyémet, mint ahogy te azt állítod. Én bizonyítani fogok.

- Kíváncsi vagyok, hogyan?

- Először is, te most a mai nap eseményei után azt hiszed, hogy a főnököd elkerget, kidob.

- Az egészen biztos!

- Nos, a macska sem fogja csak úgy elengedni a kiszemelt pecsenyét; el-elengedi, aztán újra elkapja, amíg az egészen tehetetlen lesz. Nem helyeztet át, sőt, egy hét sem telik el, már hízelegni kezd.

- Tisztára bolond vagy.

- Az csak a kezdet. A következő prémiumosztáskor te kapod a legnagyobb összeget.

- Az - A legközelebbi röpgyűlésen, vagy értekezleten megkövet, sőt, megdicsér.

- Aztán már igazán képtelenség lenne...

- A legközelebbi röpgyűlésen, gyűlésen vagy értekezleten megkövet, sőt, megdicsér.

- Erre már igazán kíváncsi lennék.

- Várj! Még nincs vége. Nemsokára következik a balatoni nyaralás. Neked van egy kis telked, talán egy kis sátorral.

Kicsi helyen, sok jó elfér, gondolja ő, és már az első héten meglátogat, alázatosan bekopog...

- Teljesen kizárt dolog!
- Sőt, azt is hozzáteszem, hogy a legkedvencebb beosztottja nem kergeti el oda, ahová való, a pokolba, hanem talán még meg is kéri, hogy máskor is legyen szerencséje...
- Mit merészeltél? Elhallgass, te gyalázatos kölyök! Még engem is gyanúsítani mersz?
- Minden pontosan úgy lesz, ahogy mondtam...
- Most már igazán fogd be a szád, mert a nyílt utcán olyan pofont kapsz, hogy megemlegeted...
- Azt azért mégse tegye - kapta fel a kezait egy szálas férfi - azt tudom, hogy megérdemelném, de itt az utcán nagyon sokan látnák, és talán félremagyaráznák.

VI. KÉP

Margaréta meglepetve állt meg. Ki akarta szabadítani a kezét, de a férfi, erősen tartotta:

- Szépen kérem, ne tegye!
- Ki maga? Hogy merte megfogni a kezemet? Eressze el azonnal, mert maga is kaphat egyet!

Elhiszem. Sőt, én is megérdemelném. Tudom, hogy meg is tenné, annyira már ismerem magát.

- Hogy merészkedett megszólítani? Megfogni a kezemet? Ki maga? Sohasem láttam, és mégis azt állítja, hogy jól ismer.

- Akaratomon kívül kénytelen voltam megismerkedni magával. Még aludni sem tudok, mindig azt hallom: Margaréta így! Margaréta a legszebb nő a világon... Most, hogy látom, el is hiszem.

- Erről az utolsó mondatáról ráismerek, már tudom, hogy a bátyja ennek a nem tudom hogy nevezzenek... azt elhiheti, hogy én is ugyanolyan sokat hallottam magáról. De még milyen szépeket! Attól mindig előre óvott, nehogy megismerhessem magát. Ez eddig sikerült is neki, nem engedte a közelembe jutni.

- Szóval: én vagyok az a veszedelmes ember. Gondolom, hogy mikkel feketített be engem. A nők veszedelme... Ezen lovagol mindig, pedig csak egy egyszerű rendező vagyok, és esetenként újságíró is.

- Látod. Margaréta, a stúdiót, a színésznőket, a filmszillagokat, egy-szóval sem említi, s aztán ami ott van... Bizony, úgy van, én azok között élek, azok mind a hivatásomhoz tartoznak.

- De azért végre elengedhetné a kezemet.

- Bocsánatot kérek; nem vettem észre, hogy még mindig fogom.

- Látod, Margaréta, mindig így kezdi... meg foglak védeni tőle is.

- Elengedem a kezét, ha megígéri nekem, hogy nem bántja ezt a fickót.

- Jó, megígérem, de kizárólag a maga kedvéért. Majd mikor maga nem lesz jelen, úgy is kiutalom.

- Legjobban annak örülök, hogy egy meggondolatlan tettét sikerült megakadályoznom.

Azt nem tudom, hogy mit vétett, de azért állítom, hogy mégsem bűnös ez a gyerek. Akármilyen számárságot csinál is, mindent a maga kedvéért, a maga érdekében tesz. Egy kicsit még éretlen, ott rekedt a kamaszkorban, amint az jól bizonyít, hogy engem, a testvérét befeketíti maga előtt. Higgye el, sokban igaza is van, nem tagadom, én sem vagyok angyal.

- Úgy látom, hogy nem sokkal különb, mit az öcsikéje. Már a jövételkor közel állt ahhoz, hogy az öcsikének szántat maga kapja meg.

- Köszönöm, és igyekezni fogok azt máskor is kiérdekelni. De végre, árulja el, hogy mi volt a háború oka?

- Nem sok, csak az, hogy ez a gazember megrágalmazott, gyanúsítani, mert, hogy én is olyan vagyok, mint mások, és hogy én a főnökömmnek a szeretője vagyok, de ha nem is, de az leszek... Ugye, hogy ezért jogosan megérdekelte volna egy nagy pofont!

- Hát, valóban az kicsit sok volt.

- De még van egy óriási hibája! Minden nap szerelmet vall.

- Azon már nem csodálkozom.

- Már maga is szerelmet akar vallani? Már maga is kezdi?

- Még nem, de nem állok jól magamért, hogy az be nem következik!

- Csak nem akar maga is szépeket mondani, hízelegni? Tanulhat az öcsikéjétől, neki abban nagy gyakorlata van, és talán azért nem lehet neki azt elhinni.

- Én már férfi vagyok, s egy férfi azt szeret, akit akar, ahhoz neki joga van.

- Viszont az a nőnek is a legszentebb joga, hogy azt hallgat meg, akit akar.

- Az a lényeg, hogy én Margarétát szeretem, és az tőlem függ, hogyan érem el a célomat. A politikusoktól tanultam, hogy addig kell valamit mondani, ismételni, amíg a másik ugyanazt gondolja; ezért propagandázok neki minden nap.

- Hát csak propagandázz, belém ugyan nem beszéled be, hogy én szerelmes leszek beléd. Szeretni foglak úgy, mit a kis haszontalan öcsikéjét szereti az anyukája, de többre nem számíthatsz soha. Én már mondtam, hogy nem vagyok szerelmes, és nem is leszek, talán soha!

- Ez egy kicsit merész állítás. Ezt sokan mondták már, sokan fogadkoztak így, de az idő nem igazolja őket. Majd jön egy perc, és valaki...

- Én ezt a percet nem várom, sőt, lehetőleg kerülöm.

- Majd meglátjuk; lehet, hogy figyelmeztetni fogsz erre...

- Van az öcsikének még más hibája is; állandóan fantasztikus, megvalósíthatatlan terveket sző; terveihez annyira ragaszkodik, hogy még arra is képes, hogy engem a legaljasabban meggyanúsítson.

- Amit mondtam, az minden úgy fog bekövetkezni, ahogy az előbb mondtam neked. Nem dob ki, hízelegni kezd, te azt tűröd, megdicsér, pénzjutalmat ad, a Balatonnál meglátogat, te nem fogod kidobni, nem kergeted el, sőt, megesik a szívecskéd rajta, és kéred, hogy máskor is szerencséltesen a látogatásával.

- Most már igazán elhallgass, te gyalázatos! Itt, tanú előtt is meg merte ismételni a szemtelen vádjait. Fogja meg a kezemet újra, mert hiába tettem ígéretet, hogy nem bántom, itt az utcán osztom ki azzal, amit megérdemel.

- A kezét bármikor szívesen megfogom, de azt is látom, hogy ez nem büntetendő cselekedet, hanem csak szokatlan mértékű féltékenység, csak azt bizonyítja, hogy még ilyen helytelen módon is óvni, védelmezni akarja.

- Már pedig én fogadni merek a szokott kétoldali csattanós puszira, hogy minden úgy következik be, ahogy én mondtam.

- Látja, Ferkó, még a fogadásnál is ravasz, még ha veszít, akkor is ő jár jól. Most az egyszer nem bánom, fogadjunk, én kettőt adok majd, de nem azt, amit te szeretnél... Ferkó nem lesz mindig kéznél, hogy megmentsen.

No, ne félj, csak azt kapsz, olyan büntetést az anyukájától, amelyet minden gyerek megérdemel.

- Jó, de azt is tudod, hogy a jó anyuka hamar megbánja, hogy megverte a fiacskáját, és ahová pofon, oda puszi is jár...

- Egyelőre csak azzal büntetlek meg, hogy amíg én meg nem engedem, addig nem láthatsz.

- Nagyon helyes.

Én majd gondoskodom, hogy ezt be is tartsa. Sajnos, most nem kísérhetem tovább, mert a kötelesség szólít, így búcsúznom kell. Ha megengedi, és alkalom adódik, máskor is csatlakozom, akkor is, ha nem kell röptében elkapni a kezét. Most már teljesen megértettem magát, nem akar elveszíteni egy ilyen jó pajtást, mert ő annak igazán alkalmas.

Magamról tudom, hogy bizonyos korban mindenki mindig szerelmes, olyan ez, mint a nátha, jön, és elmúlik. Akit szeretünk, azt féltjük is. Hogy ő féltékeny, azt legjobban bizonyítja, hogy egész úton alig szólt valamit, vagyis rám is féltékeny.

Én a féltékenységi szerepeket mindig a szereplőkre osztom ki, én magam nem gyakorolom. Az igaz, hogy a szereplőket én tanítom be, ha szükséges, olyankor látom, hogy én is tudnék olyan lenni.

- Nem csak a féltékenységi, hanem a forró jeleneteket is te mutatod be, különösen, ha jóképű a filmszínész, ilyenkor akár hatszor is megmutatod.

- Látja, Margaréta, ez bizonyítja legjobban, hogy gyerek. Már gondolkoztam arról, hogy az ilyen szerepeket neked osztom ki; remekül tudnád alakítani a féltékeny férjet, vagy akár a szerető szerepét, de legjobban a hűtlen udvarló szerepe illene hozzád.

- Látja, Ferkó, mi nagyon sok tekintetben egyformán gondolkozunk.

- Éppen ettől az egyforma gondolkodástól félek, az hozza rám a legnagyobb bajt: én fedezem fel a nagy éréket, s majd ő zsebeli be. Most már látom, hogy a véletlen találkozás gyakori lesz.

VII. KÉP

Mikor Margaréta hazaért, vendéget talált. Aki ugyan a bezárt lakásba bejutni nem tudott, de megvárta a kis kert lombos fája alatt üldögélve. A látogató Jolán néni volt, anyjának testvére, nyugdíjas tanárnő. Óbudán egy kis házban, egy szoba- komfortos lakásban élt. Érelmeszedés miatt nehezen tudott járni, így ritkán találkozhattak. Margaréta sem ért rá meglátogatni a sok munkája miatt. Annál inkább örültek, ha néha összejöttek. Örömük nem volt imitált. Kicsiny gyermekkorra óta jobban ragaszkodott nagynénjéhez, mint a szüleikhez; azoknak a munkájuk miatt kevés idejük jutott, hogy vele sokat törődjenek. Jolán néni sohasem volt férjnél, így anyai ösztönének engedelmeskedett, amikor a parányi kislány játszópajtása lett; amikor csak ideje engedte, mindig vele törődött, védte a szülők Zsarnoksága ellen is. Két-hároméves kora óta így van, a kölcsönös szeretet, ragaszkodás nem változott.

Margaréta, ahogy hazaért, asztalhoz ültette, mindenféle csemegével kínálta, kedveskedett neki. Közben áradt a szó; mindenről beszámoltak egymásnak, ami előző találkozásuk alatt történt, sok mondanivaló gyűlt össze. Margaréta beszámolójának a főrésze természetesen a mai értekezlet volt. A nagynéni hihetetlenül csóválta a fejét.

- Az a kis mit ugrálsz alak, az nőtt ilyen nagyra? Fiatal korában jól ismertem, öcsémnek osztálytársa volt? Tehát nem mai gyerek, Abban az időben nagyon gyámoltalan fiúcska volt, de már akkor nagynak akart látszani. Alamuszi, jelentéktelen alak volt, feltűnni-vágyó! A besúgástól sem riadt vissza; ma az ilyen karrieristának szokták nevezni. Mindent megkísérelt, amiből hasznot remélhetett, de alapjában véve, nagy zsugori volt, ráadásul nagy szoknyabolond is. A szoknyák körül nem nagy sikerekre számíthatott, női kollégái kinevették; máshol keresett kárpótlást, neki mindegy volt akárki, a lényeg csak az volt, hogy szoknyát viseljen.

- Mindenki azon csodálkozott, mikor egyik társnőjük, aki igazán talpraesett nő volt, feleségül ment hozzá. Te is ismered Erzszi asszonyt. Hanem ezzel megjárta, azóta neki otthon nincs szava. Én jól tudom, két gyerekük született, ezek mostanában végezettek.

Azt, hogyan juthatott ilyen magas polcra, el sem tudom képzelni; az biztos, hogy nem a tehetsége juttatta oda. Természetes, hogy az ilyen embernek fejébe száll a dicsőség. Otthon hallgat, benn kitombolja magát.

Említetted, hogy férfi alig marad meg köztetek. Ez természetes, férfiak közt ő már nem látja magát férfinak, nőknél esélyre nem számíthat. Mondtad, hogy deresedik, magasodik a homloka; ez mutatja, hogy szűnik a nemi-hormon termelés; az ilyen aztán annál dühösebben igyekszik sikereket elérni a nőknél. Ma egyébként is általános jelenség. Nem tudom, figyelted-e, hogy ma a nők fejlettebbek, csinosabbak, mint régebben, a férfiak magasabbak ugyan, de puhahúsúak, véznábbak, beesett mellűek, sok köztük a csenevész; izmos, kisportolt alak alig van. Szerintem oka lehet a korai nemi élet. Ez lehet az oka a sok valópernek is. Talán azért viselnek hosszú haját, körszakállt, hogy férfiaknak lássák őket.

De térjünk vissza, a te dolgodra! Szerintem semmit sem tehet ellened. Tűrj, várj, végezd a dolgodat, mintha semmi sem történt volna. Próbáld meg, egy kissé járj a kedvébe; kár volna elveszíteni a jó beosztásodat. A vállalatáról rossz hírek szállongnak; előbb-utóbb le fogják váltani.

- Hízelegjen neki a sistersgős fittyfene! Ne haragudj, majdnem csúnyát mondtam! Hízelgője úgy is elég sok van... Ezek természetesen a legjobb fokozatba jutottak. Egyedül csak az a baj, hogy ha áthelyeznek, órákig kell villamosozni, vagy autóbusszal kocsikázni.

- Igazad van, beszéljünk másról. Tudod-e, hogy fájós lábbal miért jöttem ilyen messzire? Elsősorban természetesen azért, hogy láthassalak, mert nagyon szeretlek. De azt nem tudod, hogy nekem van egy madárkám, s az rólad mindent elmesél nekem... Te is jól ismered ezt a madárkát. Ez közel lakik hozzám, és gyakran felkeres, jó pofa, mindig felvidít. De minek magyarázzam neked, mikor mindig körülötted kering; természetesen a Sanyikáról van szó.

- Azonnal sejtettem, hogy róla van szó. Mit pletykált neked rólam? Mit beszélt? Mivel vádolt? Mivel rágalmazott? Mert újabban ezzel szórakozik.

- Dehogyan csinálna ilyeneket; ne bánts, nem rossz gyerek!

Mindent megtenne érted; nálam is a te érdekedben ravaszkodott; azért árulta el nekem a titkodat.

- Micsoda titkot? Nekem előtted nincsenek titkaim.

- Ravasz kópé, kerülő úton jut egyenesbe; úgy gondolta, hogy neked nincs pénzed, de lehet a nagynéninek, akinek úgy is te leszel az örököse; minek penészedjen addig is az a pénz? Jobb helyen volna az a hűgocskánál.

- Nem értem? Ha nekem szükségem volna pénzre, akkor kérnék tőled, s te biztos, hogy adnál. Közvetítőre nincs szükségem. Amit keresek, abból jól ki tudok jönni.

- Nem erről van szó; az örökösödési illetéket akarja neked megtakarítani.

- Most már aztán igazán semmit sem értek! Ne bánts meg! Én nem gondolok örökösödésre!

- Látod? Ő jobban előrelát. Ha a nagynéni épít egy házat a hűgocska telkére, akkor az övé, és megmarad az illeték.

- Most már értem, azt árulta el neked, hogy egy telkecskét sikerült szerezni a Balaton mellett. Bocsáss meg! Azóta még nem találkoztunk, így nem mondhattam meg neked. Az agglegény bátyám meghalt, attól maradt egy kis örökség. Éppen annyi, hogy egy kis kopár telket tudtam venni abból. Kopár biz az, de a tó legszebb pontján, a kilátás olyan gyönyörű, hogy le sem tudnám neked írni. Már fát, bokrokat, virágot ültettem, s a nyáron sátorban ott nyaralhatok.

- Sanyikának sokszor beszéltem arról, hogy utálok a fővárost a felhőkarcolóival, bűzös levegőjével; szeretnék egy szép helyen, vidéken lakni. A Balatonra még csak gondolni sem mertem, mivel ott a telkeknek csillagászati ára van. Ő csak azt súgta meg nekem, hogy a vágyam teljesülhet.

- Hiába, ha nincs ház, az csak álom.

- Nos, ő ezt az álmot akarta valóra váltani. Tegnap beállított hozzám, de nem egyedül, egy vevőt is hozott nekem. Azt tudod, hogy én is örököltem egy kis telket, házat, elég jó árat ígért a vevő érte, és eladtam. Most, ha sikerül megegyeznünk, építünk neked egy kis házat.

- Óh, aranyos nénikém, ez szebb, mint az álom!

Még annak a haszontalannak is minden bűnét megbocsátom.

Hosszasan ölelkeztek, még sírtak is örömükben.

- Szóval megalakítottuk a részvénytársaságot: te a telket, én a házat adom, a végén mindkettő a tied. Nem valószínű, hogy kastélyra futná, de egy kis szoba, konyha, kamra, fürdőszoba, tágas zárt veranda valahogy csak kitelik. Szükségből az OTP is ad valamennyit, azt lassan letörlesztenénk. Én majd télen-nyáron ott nyaralhatnék, a szezon alatt mindketten. Vendégre pedig nincs szükségünk.

- Mondd meg annak az árulkodó Sanyinak, hogy minden feledve van, még azt az áhított kétoldali pusztit is megkapja ennek a nagy örömnnek a kedvéért. Most pedig átalakulunk ÉPTERV-é, hozom a papírt, és más kellékeket, kezdődik a tervezés.javaslom, hogy legelőször is adjunk neki nevet, én ÉDEN-t szántam neki.

- Egyelőre ketten lakunk benne, de ha te szert teszel egy Ádámról, neki is szorítunk helyet.

- Egyelőre Ádámra nem lesz szükség.

- Hogy hány terv készült, azt nehéz lett volna megszámolni, de mindig nagyobb lett, mint a költségvetési fedezet; végül is az első elgondolásnál maradtak: tágas üvegezett veranda, ahol nyáron még aludni is kellemes nyitott ablakoknál, egy télen is fűthető, vastag-falú szoba, konyha, kamra, fürdőszoba. Ez kivitelezőnek látszott.

- A reggeli vonattal utazom.

- Hová?

- Veszprémbe, a Földhivatalhoz. Ott van egy jó ismerősöm, tervező mérnök; megszerzem az építési engedélyt, szerzek egy maszek kőműves-mestert, a jövő héten épül a tanya.

- És a munkád? Engedély nélkül nem maradhatsz ki.

- Így is, úgy is kidob, vagy elcsap, nem törődöm vele; most csak az ÉDEN a fontos!

VIII. KÉP

Teltek, múltak a napok, a hetek. Margaréta megindította az építkezést; elég sok napot mulasztott. Mikor visszatért munkahelyére, még csak számon se kérték a mulasztását. Minden folyt tovább, mintha nem történt volna semmi. Munka után séta hazafelé a szokott módon, kettesben.

Veszekedtek, kibékültek, tréfálkoztak, ingerkedtek.

Sanyit csak az dühösítette, hogy a bátyjának sokkal gyakrabban akadt dolga ezen a tájon; úgy véletlenül gyakran találkoztak. Szidta ezt a véletleneket, de egyben a bátyját is. Ha hármásban mentek, ő morcos képet vágott, de a másik kettő nem sokat törődött ezzel; sőt, talán mulattak is rajta. Egy bizonyos, hogy Margaréta és Ferkó jól érezték magukat egymás társaságában.

Margaréta a munkahelyén is nagy változást tapasztalt; az igazgatója magatartása teljesen megváltozott. Már nem gorombáskodott, nem terhelte túl munkával, hangja is inkább udvariasnak volt mondható. Ő nem örült ennek, inkább dühös volt, hogy Sanyinak kezd igaza lenni. Az áthelyezés nem következett be, a főnök magatartása megváltozott, és úgy látszik, hogy a harmadik is következik, ugyanis a főnöke a folyosón megszólította:

- Kartársnő! Ha a dolga engedi, jöjjön be az irodába; maga tud legjobban géppel írni, volna másolni, és sokszorosítanivaló. Úgy tudom, hogy most ráér. Tegye meg nekem ezt a szívességet.

Nem utasíthatta vissza. Bement. Megkezdte az írógépen a sokszorosítást. A főnöke egy ideig a háta mögött sétált fel-alá, előbb ritkán, majd mind gyakrabban megállt a háta mögött, mintha ellenőrizné a munkát. Ő a tükröből jól látta, hogy nem az írást, hanem az ő alakját méri fel. Mohó szemekkel nézegette, majd megszólalt:

- Kartársnő! Haragszik-e még rám?

Miért? Inkább nekem kellene elnézést kérnem a törtétekért, nem tehetek róla, ideges voltam.

- Megértem, és most már belátom, hogy valóságban én is nagyot hibáztam. Ismeri az otthoni helyzetemet? Ne csodálkozzék, ha egy nagy jelenet után az ember mindenkire haragszik. Valóban jobb beosztást érdemelt volna, azt elismerem, nem helyesen jártam el magával szemben.

De ezt jóvá lehet, és jóvá is kell tenni.

- Inkább nekem kellett volna bocsánatot kérnem.

- Kölcsönös volt a helyzet, mindketten hibáztunk, kettőnkön áll, hogy helyrehozzuk.

- Mindenesetre tekintse azt, hogy nő vagyok, csak azért történhetett az a kirohanás! Én már el is feledtem. Otthonról jól ismerem a hasonló helyzeteket.

Már évek óta tűnök, várok; most szárnyra bocsátottam a gyermekeimet, elég volt a tűrésből, el fogok válni.

Margaréta nem válaszolt, gépelt tovább.

A főnök most szembefordult vele.

- Hallottam, hogy telket vásárolt a Balaton mellett. Gratulálok. Látja, én a Balatonnak szerelmese vagyok, minden szabadidőmet ott szoktam tölteni, ott teljesen ki tudok kapcsolódni, ott jól érzem magam, ott egyedül vagyok. Gyermekeim a munkatáborban szokták a nyarat tölteni. Nem rossz az egyedüllét. Az ismerőseimet, munkatársaimat fel szoktam keresni. Nem haragszik meg, ha majd oda is bekukkantok, megnézem az építkezést?

Csak most döbbsent arra, hogy Sanyi mennyivel jobban ismeri az embereket.

- Óh, az én telkem csak egy kis kopár, pusztá telek, ház csak most épül, vendéglátásra nem vagyok berendezkedve, arra még nem gondolhatok.

- Az nem baj, elheverek én szívesen a zöld gyepen is.

- Már elkészültem a munkával.

- Köszönöm, hogy segített! Ha nem terhelem, máskor is kérem a segítségét.

- Ha az időm engedi, szívesen.

Az a haszontalan Sanyi ugyanígy sorolta fel; de most is inkább rá haragudott.

IX. KÉP

Végre, elérkezett a fizetéss szabadság kezdete, ez az év legszebb, legjobban várt korszaka. Most is éppen egy értekezlettről indult hazafelé. Ez csendes értekezlet volt, nem volt semmi veszekedés. A nyereség-részesedés kiosztása volt a tárgy. Ő is kapott, mégpedig a legnagyobbat, sokkal többet, mint amire számíthatott. Jó lesz az építkezéshez. A főnök hosszú beszédben értékelte a beosztottak munkáját, a fiatalok bőven részesedtek a megrovásból, de dicséret is volt; őt különösen kiemelte.

Látta, hogy Sanyi végtelenül gúnyosan néz rá, de a többieknek is meglepetés volt. A megrovás nem sok hatást gyakorolt a fiatalokra, azt már megszokták, aztán a dicséretnél kíváncsian nézték a Margaréta arcát.

Az értekezletről a szokott módon indultak hazafelé. A gúnyos vonás nem tűnt el Sanyi arcáról. Azt is látta, hogy majd megpukkad a haragtól, ezt annak tulajdonította, hogy az igazgató őt különösen letolta. Út közben sem higgadt le; kezeivel hadonászott, gesztikulált, mint, ha valakit le akarna ütni.

- Ne kaszálj a kezeddél! Ne gesztikulálj! Még kiütöd a szemem.

- Tőlem félsz? Vagy tőlem féltesz valakit? Óh, a vadonatúj kis kegyenc!

- Mit mondtál? Mit merészeltél? Mivel nem volt ott senki, a pofon valóban elcsattant!

- No, ezt megkaptam; valóban rendes volt. Hogy megérdemeltem, vagy érdemtelenül, azt pillanatnyilag nem tudom. Soha sem hittem volna, hogy ilyen nagy erő van azokban a kis kacsókban, ez egy férfinak is becsületére vált volna. Mindenesetre köszönöm. Most már meg vagyok nyugodva. Adj egyet a másik oldalra is, hogy meg legyen az egyensúly, mert talán még most is mondok...

- Mit mondtál? Mit merészeltél? Mivel mersz te engem gyanúsítani?

- Csak türelem! Türelem! Most már én, kérlek, hogy ne hadonássz az arcom előtt... Természetesen a te aranyos főnöködről volt szó, és az ő még aranyosabb kegyencnőjéről...

- Még mindig nem volt, aki megakadályozza, így elcsattant a második pofon is.

- Te gyalázatos! Te disznó! Te gazember! Hát ezt érdemlem én tőled? Múltkor megbocsátottam, de fogadom, hogy az volt az utolsó! Mars! Takarodj mellőlem! Tudni sem akarok többet rólad!

Mivel a fiú nem mozdult, ő akart elszaladni tőle, de az elkapta a kezét.

- Várj! Meg kell hallgatnod! A bíróság is meghallgatja a bűnös védekezését.

- Itt nincs semmi, amivel védekezhetsz!

Ki akarta szabadítani a kezét, de a fiú azt erősen fogta.

- Várnod kell!

Addig úgysem engedlek el, amíg ki nem beszéltem magam. Amit neked megjósoltam, az pontról-pontra ott lebzsz az irodájában, a legnagyobb pénzjutalmat te kaptad, a prémiumod is a legnagyobb, és ő ilyeneket nem szokott ingyenesen osztogatni, csak azoknak, akik azt már megérdemelték, helyesebben kiérdemelték. Már csak a balatoni látogatás hiányzik; ott sem mered kidobni. Sőt, kérni fogod, hogy máskor is szerencsétlenül látogatásaival...

Ez már igazán sok volt... Nagy erővel kiszabadította a kezét, és a harmadik pofon is elcsattant olyan hallhatóan, hogy a járókelők megálltak, és kezdtek csoportosulni.

- Te aljas, te gyalázatos rágalmazó! - És emelkedett a keze, hogy kiossza a negyediket is; ezt azonban úgy, mint a múltkor, sikerült Ferkónak megakadályozni.

- Már messziről láttam, hogy nagy baj van, így egy kissé későn érkeztem. Messziről látszott, hogy most sokkal nagyobb a veszedelem. Ha kissé késtem is, de most már itt az őrangyal. Szépen kérem: mesélje el az okot! Nem védeni akarom; tudom, hogy ő azt megérdemelte. Akármikor megérdemli, mert meggondolatlan. De nem kell ezt itt az utcán intézni; már is csödület támadt.

- Addig egy szót se szólok, amíg itt van ez a piszok!

- Hát jól van, megyek... De azt vedd tudomásul, hogy azt a helyet, amelyet többször alaposan megütöttél, nemsokára csókolgatni fogod.

Csak azért is most tanú előtt is megismétlem, hogy egy hét sem telik bele, és ott lesz balatoni telkeden, te nem kergeted el a pokolba, ahová való, sőt...

- Elhallgass, te gyalázatos rágalmazó! Könyörgök, engedje el a kezemet, hogy még egyet adjak neki!

- Jó! Elhallgatok, várok... Jól kiosztottad az anyai pofonokat, de ismerem az anyákat, ha helytelenül büntették a csemetéjüket, akkor puszikkal igyekeznek helyrehozni a hibát. Óh, az nagyon édes lesz, mert elégtételül kapom...

- Nagyon kérem, mondja el, hogy miért tört ki a zivatar? Úgy látom, hogy most komoly a helyzet... Ez talán már több a meggondolatlanságnál, most többről van szó.

- Jól van, megmondom.

Azt merte mondani, azzal rágalmozott, hogy én a főnökünk szeretője vagyok, vagy legalább is a közeljövőben az leszek.

- Így valóban kár, hogy még nem később érkeztem, mert azért jóval többet érdemelt volna. Arra kérem, a többit bízza rám! Még ma este előveszem és kivallatom. Az nem biztos, hogy mindenről pontosan beszámol, mert makacs, mint egy székely, és dacos lesz azért, mert maga elkergette, de értek én hozzá, majd kiszedem belőle.

Egy, ami tény, hogy nem akarta magát bántani, hanem inkább megvédeni egy képzelt veszedelemtől. Ezért még ostobaságokra is képes, félek ettől.

- Csak nem öngyilkosságra gondol?

- Arra nem, inkább gyilkosságra, inkább ő öl meg valakit. Azt nem szeretném, ha lecsuknák az öcsémet, habár nem ártana, hogy lehiggadjon egy kissé.

- Valóságosan nem is haragszom olyan nagyon rá, hogy jól odacsaphattam, már el is párologott a harag. Ugye, nem hagyja, hogy valami bolondságot csináljon.

- Tudtam, hogy megbocsát neki! Megbocsát, mert szereti.

- Igaz, szeretem, de nem úgy... Ha legalább egy kicsit idősebb, okosabb volna, legalább olyan, mint maga, talán még szerelmes is lehetnék, de így csak úgy, mint gyermekét szereti az anya.

- Biztosan tudom, hogy most jó ideig nem mer a szeme elé kerülni. Az nekem lesz a legrosszabb, mert együtt kell vele élnem. De hát azért vagyok én rendező, hogy el tudjak rendezni mindent. Egyet áruljon el nekem!

Hol tartózkodik holnap úgy estefelé? A rendezőnek tudnia kell, hogy hol rendezheti a következő jelenetet.

- Sejtem, hogy nem maga jön, hanem őt küldi a nyakamra. De már holnap?

Nem lesz az egy kicsit korán?

- Okom van rá.

- Jól van, elárulom: holnap délután ötkor Jolán néninél leszek; ő tudja, hogy hol lakik a nénikém.

- Köszönöm! Búcsúzom. Tehát holnap ötkor. De legyen egy kicsikét jó hozzá.

X. KÉP

Mikor Ferkó hazaért, öccsét a heverőn találta. Még a kérdéseire sem felelt. Hagyta, hogy fújja ki magát. Leült, megvacsorázott, az újságot kezdte olvasni, később bekapcsolta a rádiót. Tánczene volt műsoron. Sanyi egy ideig tűrte, aztán kirobbant:

- Zárd el, mert hozzávágok valamit!

- végre, hogy megjött a hangod! Ezt akartam. Mit adsz, ha holnap ilyenkorig elsimítok mindent?

- Te?

- Igen, én. - Bár nem érdekled meg. Tudom, hogy Margaréta megbocsát mindent, minden úgy lesz, mit eddig volt.

- Hogy akarod ezt elérni? Elismerem, hogy nem lett volna szabad ezt megtennem.

- Azt, hogy érem el, csak a végén fogom elmondani. Először nekem kell elmondani mindent! De pontosan az elejétől végig.

- Jó, elmondom. Hallgass ide! Meglátod, hogy volt értelme annak, hogy megpofoztattam magam. Hát figyelj jól ide! Te mindig arra akartál rábírní, hogy hagyjam ott az állásomat, és legyek a ti riporteretek. Nem mentem, mert meg kellett védenem Margarétát. Most már te is ismered, láthatod, hogy megérdemli. Ez eddig sikerült, de most félni kezdek.

Aztán részletesen elmondott mindent a bátyjának mindent, ami a két utóbbi évben történt. Mindent, amit megfigyelt, amit megállapított. Mikor ezt befejezte, egy füzetet nyújtott át. - Olvasd el azt, amit itt összeírtam.

Mikor Ferkó végigtanulmányozta, kijelentette:

- A társadalmunk az ilyen embereket mér kivetette a közéletből, ma már csak mutatóban, ha akad egy-egy, ezt valahogy nem vették észre. A te megfigyeléseid bőven elegendők volnának arra, hogy ezt is kiséprózzék; de nem ér ez semmit, mert nem lesznek tanúid, mindenki félti a jó beosztását.

- Gondoltam arra is. Emlékszel? Adtál nekem egy kis gépet; én azt jól hasznosítottam. Magnóm is van. Képem, hangom van bőven: nézd át ezeket is. Ezekről a bíróság még csak esküt sem kíván. Csak a nőket sajnálom, azért nem tettem eddig semmit.

- Furfangos gondolat volt, de illik a te természetedhez. Mutasd!
Figyelmesen tanulmányozta végig. Sanyi közben magyarázatokkal szolgált.

- Különösen ezt, a legutolsót figyeld meg, ez egyedül is elég!

- Hogy tudtál ilyen tökéletes felvételeket készíteni, hogy nem vették észre?

- Ismersz engem. Kitűnő betörő vált belőlem, ha hajlamot éreztem volna arra a pályára. Nincs olyan zár, amelyet ki ne tudnék nyitni, legtöbbször elég volt az a tolvajkulcs. Az utolsónál ezt hasznosítottam.

Észrevettem, hogy mindenkit eltávolított a melléképületből. Tudtam, hogy valami disznóságra készül. Lestem rá. Észrevettem, hogy egy feltűnően csinos lány megy az irodájába. Nekem sem kellett több; rohantam a tanácsteremhez, az is zárva volt, kinyitottam. Tudtam, hogy a tanácstermet az irodától üveges ajtó választja el. Ott elhelyezkedtem. Mindent láttam, és hallottam, mert az íróasztala alig két lépésre van. Mikor láttam, hogy a szegény lány elveszett, berontottam, és húztam az időt addig, míg a lány az én utamon át elmenekült.

Sajnáltam volna, ha áldozatul esik, pedig még csak azután lett volna érdekes a film... a magnóm minden szót megörökített.

- Ez igazán olyan bizonyíték, amit letagadni nem lehet. Mindig tudtam, hogy furfangos eszed van. Mi a terved? Tudom, hogy az fantasztikus; rukkolj ki vele!

- A legelső az, hogy már holnap vegyetek be a TV-hez riporternek!

- Ezt helyeslem! Tovább!

- Szerzek egy író, aki ezt megírja költött nevekkal, regény formában, de úgy, hogy az én emberemre mégis mindenki ráismerjen.

- Ez még nem sok.

- Aztán van nekem egy rendező bátyám; azzal megfilmesíttetem.

- Gondoltam, hogy engem sem hagysz ki a játékból. Regényt írni ebből valóban lehet, de hasonlót már sokan írtak, így a téma kissé elcsépelet.

Azért kell az író, hogy cifrázza. Az én elgondolásom szerint úgy kell megírni, hogy a szereplőknek még csak költött neve se legyen.

- De az mégis nagyon fontos, hogy név nélkül is felismerhető legyen; arra jó a film.

- Ezt hogy éred el?

- Nem nehéz. A filmed főhősét úgy kell maszkírozni, hogy hasonmása legyen az én emberemnek. A Balatonnál nyáron több százezer ingyen statisztá szaladgál, ki tehet arról, ha a mi emberünk mindig a kamera előtt lábatlankodik. A forró jeleneteket így a te filmszillagaid játsszák, így nem ártok a kolléganőimnek.

Ferkó elnevette magát.

- Sokkal ravaszabb vagy, mint eddig gondoltam. Teljesen érthető az elgondolásod; ebből remek filmet lehet összehozni. Fejezd be!

- Már nem sok van: az író ír, a rendező rendez, a riporter anyagot gyűjt, a vágó összehozza a film kockáit a kívánságunk szerint. Az a leglényegesebb, hogy a néző sohase tudja, hogy az akaratlan statisztát, vagy a filmszínészt látja-e?

- De a nők? Könnyen „rágalmazási,” „becsületsértési” pert nyomnak a nyakunkba.

- Alaposan átgondoltam. Mint mondtam is a legforróbb jeleneteket színészek játsszák, azok akármilyen csiklandós jelenetre hajlandók. Én tanítsam a híres rendezőt, hogy ma a filmet kozmetikázni is lehet, akár az egész hétteret kicserélheted. Az nem sértő, ha egy nőt az utcán, vasúton, bevásárlásnál, strandon, vízben lefényképeznek.

- Nyakatekertebben gondolkozol, mint azt Margaréta szokta mondani.

Egyről még nem beszéltünk, ez a pénz, de ide nem sok kell. Téged úgy is azzal bízott meg a TV, hogy az egész Balaton körül járd végig a nagy üdüloket, csinálj jó felvételeket, jó interjút. Te úgy fogod csinálni, hogy minden, ami szép, filmre kerüljön; ez nem nehéz. A képeken ott hemzseg a sok-százezer fürdőző, akik örülnek, ha az otthoniak a képernyőn látják őket. Ezek jók lesznek nekünk, háttérnek; a statisztikáidat sem kell fizetni. Én és te társadalmi munkában dolgozunk, felvételeket, és amit még csinálok, ingyen engedem át. Szívesen fizet valamit az Idegenforgalmi Hivatal, sőt, a felsőség is hálás lesz, hogy egy kioperálni való dologra ráirányítottuk a figyelmet. Egyedül a színészeid kerülnek pénzbe.

- Olyan ravasz vagy, mint egy székelő góbé.

- Jó, hogy említet, góbém is van. Margaréta sokszor mesélte, hogy neki van egy öreg bácsikája, azzal nagyon jó viszonyban van, aki neki elmesélte minden kalandját, huncutságait, amelyek a két világháború alatt megesett vele. Ezek olyan rövidecske történetek, hogy még én is kalapot emelek előtte, ha hallom. Erdélyi író volt, de írt magyar lapokba, folyóiratokba elég sokszor; az akkori helyzetnek megfelelően. Itt leginkább fedőnevét használta, mert a románoknak nem nagyon tetszettek a nacionalista ízü iratok. Vagy hatszor nyert irodalmi pályázatokon is, még a felszabadulás után is. Egy kissé piszkálták is, de végül nem történt komolyabb baja, patriotizmusnak, szülőföld-szeretetnek minősítették az írásait. Húsz év óta már nem ír, elégeél a szép balatoni házacsájában, valószínű, hogy azóta, a fővárosban nem járt.

- Azt mondtad, hogy öreg.

- Öreg, de nem vén, ha Margarétának hinni lehet.

- Hogy veszed rá, hogy újra írni kezdjen?

- azt csak bízd rám! Van neki egy madárkája, ha azt bajban látja, nemcsak ír, hanem gyilkol is.

- Legyőztél, öcskös! Benne vagyok. Megcsináljuk.

- Akkor holnap átvétetsz a TV-hez riporternek? Egyben kikéred a fizetéses szabadságodat, remélem, elismerik, amit eddig szolgáltam, de szívesen végzek közben is riporter szolgáltatásokat a Balatonnál. De átadod az autódat nekem, mert te úgy is a TV kocsiján utazgatsz. Holnap indulunk a Balatonhoz, hogy az emberek árnyéka lehessenek.

- Beszélgetésünk kezdetén megígértem neked, hogy kibékítelek Margarétával. Holnap ötkor Jolán néninél lesz; a többi a te dolgod.

- Ez ugyan összeesküvés ellenem, de azért köszönöm: pontosan ott leszek.

XI. KÉP

Másnap már jóval öt előtt ott leselkedett a Jolán néni háza körül. Bemehetett volna, de kettesben akarta lebonyolítani a nagy békülési jelenetet. Margaréta valóban pontosan megjelent, és bement a házba.

Jó órát kellett várakoznia. Észrevétlenül akart mellé surranni, de Margaréta megelőzte.

- Jöhetsz bátran! Tudtam, hogy itt fogsz leselkedni.

- Szóval már annyira vagytok, hogy összeesküdtetek ellenem? Tudhattam, hogy ez lesz a vége!

- Esküdt a fene! Ne kezd megint a gyanúsítgatást. Egyszerűen az történt, hogy a bátyád is olyan ravasz, mint te, azért érdeklődött, hogy hol töltöm a mai napot. De átláttam a szitán. Azért tudom, hogy itt fogsz ténferegni. Egyszerűen az a valóság, hogy a jó anya is megszánja rosszalkodó gyerekét, miután a fenekére vert.

- De te ide vertél. Tudnod kell azt is, hogy a jó anya meg is csókolja ott, ahová rávert. Tudom, hogy Ferkó azt akarja, hogy itt az utcán letérdeljek, mert beporosodna a szép nadrágom, melyet a te tiszteletedre vettem fel.

- Azt nem kívánom. De azt is látom, hogy az arcodon semmi megbánás nem látszik.

- Margarétácska! Én tégedet mindig teljesen hibátlannak tartalak, nem is tudnék rólad rosszat feltételezni; de a féltés, az aggodalom egy kissé megbolondít, s olyankor nem tudom, hogy mit teszek. Egy kicsi tüske még mindig bennszorult...

- Bolond vagy. Nálam nincs semmi változás. De te még mindig gyanúsítgatsz?-

- Nem, nem! De azért szeretném, ha kipiszkálnád belőlem azt a tüskét.

- Először azzal vádolsz, hogy a főnök nem bántott, sőt, szerinted hízeleg. Hát tehetek én arról: Kérjen meg, hogy gorombáskodjon? Másik az, hogy gyakran járok be a hivatalába. Mit tegyek, ha a főnök berendel dolgozni. Addig, amíg itt vagyok, engedelmeskednem kell. Ott másolok, gépelek...

- Igen, de nem mindenben kell engedelmeskedni.

- Nehogy megint kezd, mert megismétlem a tegnapi!

- Pénzjutalmat nem osztanak mindenkinek.

- Igazán haszontalan, javíthatatlan kölyök vagy. Pénzt kaptam, azt addig is megérdemeltem a jó munkámért. Milyen címen utasítottam volna vissza? Az, hogyan jutottam hozzá, nem is érdekel; nagyon jól jött a pénz, több is jó volna, a házépítéshez.

Szükségem van a pénzre, még az ördögtől is elfogadnám, ha adna...

- De ráadásul az értekezleten nyilvánosan is megdicsért; ezt csak bizonyos ellenszolgáltatások ellenében érhatték el mások...

- Csak nem azt akarod ezzel mondani, hogy én már bizonyos ellenszolgáltatások után vagyok?

- Bocsáss meg, Margaréta. Én is belátom, hogy bolond vagyok.

- Gyerek vagy, és az is maradsz. Én sem előre, sem utólag nem teszek ellenszolgáltatásokat senkinek; tapasztalhattad, hogy neked sem, akit mégis szeretek egy kicsit. Jól ismered a kezem járását; megismerkedhetsz vele, és az is, aki át meri lépni a megengedett határt.

- Minden csak azért történt, mert nagyon szeretlek...

- A szerelmet teljesen hagyjuk ki a játékból: mi már megegyeztünk, hogy csak testvérek, pártások, jó-barátok vagyunk, és, ha jól viseled magad, leszünk is.

- Tudod, én többet látok, és már soka láttam is, tudom a fortélyait, sejtem azt is, hogy mit akar?

- Kibékültünk, hagyjuk ezt a témát... Ma miért nem jöttél dolgozni?

- Azért, mert már nem tartozom hozzátok, ma reggel óta a TV riportere vagyok. Egyelőre szabadságon... az lesz a szórakozásom, hogy valakinek árnyéka leszek.

- Annak nagyon örülök, hogy a TV-hez átmentél. De milyen árnyékról beszélsz?

- Követem mindenütt a főnöködet. Áruold el nekem, hogy mikor indulsz a Balatonhoz.

- Azt elárulhatom: a reggeli gyorsal.

- Mi lesz a batyuiddal? Oda sok cuccot kell magaddal vinni. A vonatok zsúfoltak, fel sem férsz.

- Mit egyek, a nincs autóm?

- Egy ilyen szép nőt mindenki szívesen elviszi: utazzál autóstoppal.

- Ki lesz olyan bolond, aki ilyen sok batyuval felvenne...

- Mindenki, akinek esze van. Fogadjunk a szokott módon, hogy ha holnap napkeltekor állsz a kapuba, a legelső autó felvesz.

- Valamit kezdek sejteni. Jó, kiállok, de, ha hoppon maradok, a sok csomagot te cipeled a Déliig.

- Helyes, áll az alku! Azonban mivel te nő vagy, és így délig szoktál aludni, napkelte előtt még álmodsz, még a duda sem tudna felébreszteni.

- Nem vagyok én álomszuszék, már jóval napkelte előtt ott állok a kapu előtt. Pá! Szia! Vagy amit akarsz, megyek be, és csomagolok.

- Várj egy percre, amíg kellő távolságra jutok tőled, mert még van mondanivalóm...

- Nyögd ki, hogy mi?

- Azt az egyet még fenntartom, hogy még ezen a héten üdvözölheted telken a főnöködet.

- Ne mondd tovább! Már ez bőven elég, hogy haszontalan gyerekmek holnap ráverjek az északi partjára!

XII. KÉP

Másnap reggel Margaréta már napkelte előtt a kapu előtt állt; valóban jó sok csomaggal. Sanyi beszédjéből megértette, hogy melyik autót kell lestoppolnia. Örült a kényelmes megoldásnak; úgy sem utazott eddig autóstoppal.

Arra a haszontalan Sanyira sohasem haragudott komolyan; amennyire fel tudta bosszantani, annyira fel is tudta vidámítani. Hiányzott volna, ha nem békültek volna ki. Az olyan szükséges rossz.

- Azt, hogy komolyan szerelmes lenne belé, sohasem hitte; az csak olyan fiatalos, diákszerelem-féle lehet. Valóságban az tetszett neki, hogy ő egy ilyen komoly szép nővel járhat együtt, és hogy a többi társai ezért irigylék. Tetszik, hogy egy komoly nő emberszámba veszi, sőt, néha olyan kétoldali puszit is ki tud könyörögni tőle. Igaz, hogy ő úgy igazában szeretné összecsókolni. Az is biztos, hogy a szeme minden mutatós nőn megakad.

Ezeken gondolkodott, mikor egy nagy fekete autó befordult az utcasarkon. Már messziről felismerte a két testvért; kinyújtotta a karját, hogy megállást jelezze.

- No, ugye, mondtam, ha intesz, a legelső autó megáll.

- Tévedtél, mert nem állt meg sem az első, sem a második.

- Az teljesen lehetetlen, a vezető százéves aggastyán lehetett, ha nem állt meg neked.

Az is lehet, hogy a pasas nyakán ott lógott az egész családja, de legalább is a felesége.

- Egyik sem volt öreg, sem pedig családos.

- Akkor szürkületi-vakságban szenvedett. Az lehet, hogy te ki se nyújtottad a karocskádat, mert megsejtetted, hogy mi jövünk. Ketten vagyunk, melyikünkért tártad ki a karjaidat?

Látod, Ferkó, mindig így kínoz; az a csoda, hogy ma még nem vallott szerelmet.

- Én azon sem csodálkoznék, ha vallott volna. Csodásan mutatsz ebben a hajnali...

- Ne mondd tovább! Mert nem ülök a kocsitokba... Csak legalább egyik volna megbízható a kettő közül? Már te is szerelmi vallomásba kezdtél?

- Nem éppen, de nem állok jól magamért, hogy meg ne tegyem.

- Látod, Margaréta? Már előre megmondtam, hogy ez fog bekövetkezni. Óvtalak, hogy ez egy veszedelmes ember... Ne higgy neki, akár milyen szépeket mond! Nézd! Most is védeni akarlak. A csomagokat mind az első ülésre tettem; képes volna odaültetni téged. Mi ketten itt hátul szépen összesimulunk... Remélem, hogy jó kátyús lesz az út; tudod, hogy akkor akaratlanul is összekoccanunk... Ő még csak hátra sem nézhet, mer ez az út nagyon forgalmas, vigyáznia kell, nehogy egy másik kocsival koccanjunk össze.

- Majd adok én neked összekoccanást! Látod? Ezt a csomagot kettőnk közé teszem, az majd megvéd az összeütközésektől. Gondoskodom arról, hogy akarattal színlelhess kátyúkat. Pedig inkább ültem volna a vezető mellé, úgy jobban láthattam volna a szép tájakat.

- Ez csak beszéd. Ismerem a könyörületes szívedet. Attól ne félj, hogy megláthat Ferkó! Hallani pedig nem sokat lehet a motorzúgástól.

- Megnyugtatlak, hogy bármennyire zúg is a motor, meghallom, ha valami rosszban sántikálsz. Ugye, Margaréta, szólj, ha valami baj mutatkozik!

- Ne félj, segítségül hívlak!

- Tehát ügyelj öcskös, mert a koccanást csattanás követheti!

- Védj meg mindig tőle, Ferkó! A védelmet egészen rád bízom.

XIII. KÉP

Az autó suhant az új autópályán. Kocogni nem lehetett, gyorsan kellett haladni, mert egymást érték a Balaton felé haladó autók. Ezen az úton kátyúkról szó sem lehetett. Ha tarja valaki az egyenletes sebességet, összekoccanásról nem lehetett szó. Ferkó azért elég gyakran visszatekintgetett. Margaréta is elég gyakran jelezte, mintha kátyúktól tartana. Talán azért, hogy a visszapillantást kipróbálja.

- Ügyelj Ferkó! Ez a pasas előzni akar.

Ferkó látta, hogy senki sem akar előzni, tehát csak incselkedés.

- Vigyázz! Az a trabantos lassít, nehogy beleszaladj!

Ez így folytatódott egészen Fehérvárig. Ott a bisztró előtt lefékeztek. Az, tekintettel a nagy forgalomra, már ebben a korai órában is nyitva volt.

Sanyi azonnal kiugrott. Besietett, hogy helyet biztosítson, és megtegye a rendelést. Ferkó a lány felé fordult.

- Mondd Margaréta! Valóban nem voltál szerelmes, soha?

- Úgy, ahogy mondd, ha tőlem függ, nem is leszek.

- Én úgy látom, hogy már nem tőled függ.

- Ugyan miért?

- Azért, mert már is szerelmes vagy.

- Én? Kibe? Ne beszélj ilyen számárságot! Miből vontad le ezt a biztos következtetést?

- Csak egy parányi következtetés az egész. Nem vetted észre, hogy mi reggel óta tegezzük egymást? Ez mindkét részről megfelel egy jó kiadós szerelmi vallomásnak.

- Már te is kezded, mint Sanyi?

- Látod, most is tegeztél; ez beleegyezést jelent, azt akarod, hogy továbbra is, azaz mindig így legyen. El kell ismernem, hogy én is szerelmes vagyok beléd, de nagyon, nagyon...

- Most nagyon haragszom rád.

- Ugyan miért?

- Mert ezt olyan helyen mondtad meg, ahol még csak meg se csókolhatlak.

- Ez a válasz tökéletes. Te szeretsz, én, szeretlek. Az nem akadály, hogy az utcán vagyunk, ez ma már megszokott. Ugorj ide!

- Adj, de ne csak kétfelől!

Azzal a levegőbe emelte úgy, mint a balett-táncosoknál, jégtáncosoknál látta; aztán összefonódtak, a csók elcsattant, és a végtelenségig nem akart vége lenni. A mellettük lévő autóban ülő néni nem állotta meg, hogy meg ne jegyezze:

- No, ezek ugyan jó korán, és jó kiadósan kezdik...

Sanyi meguntta benn a várakozást, kijött megnézni, hogy miért késnek. Mikor látta a helyzetet, előkapta a kis gépét, és filmezett. Margaréta vette észre először.

- Hát te mit csinálsz?

- Örökítek. Az utókor számára örökítettem meg ezt a csinos jelenetet. Hát, Bátya, ezt a stúdióban sem lehetne tökéletesebben csinálni.

- Sajnálod ugye, hogy tökéletes volt a jelenet, és így nem lehet megismételni?

- Az ismétléseket csak bízd ránk! Ugy-e, Margaréta?

Felelet helyett csak boldogan mosolyogva simult Ferkóhoz.

- De most már mi lesz az én nagy nehezen kivívott címeimmel?

- Ugye, Ferkó, Hagyjuk neki!

- Hogyan hagynánk, sőt, egy újabbat is adunk neki. Megcsókolta a sógornődet!

- Így csak valahogy kibékülök a helyzettel. Ugyanis a férj, egész nap távol lesz. Az asszonyka otthon unatkozik. Kell neki egy vigasztaló. Legtöbb házasságnál úgy is van egy harmadik.

- Látod? Máris merényletet tervez...

- Erre már előre gondoltam. Ezennel szerződöttelek a következő filmem főszerepére így mindig ott leszel mellettem: féltékeny sem lehetsz, mert a filmcsillagok nem tudnak galibát csinálni köztünk. Sanyit meg nem félttem; bizonyos vagyok abban, hogy holnap a strandon már a bikinik érdeklik.

Bementek, a feketekávé a szokottnál is jobban esett. Sanyi egy palackkal tért vissza az asztalhoz.

- Megreszkírozom, hogy az árokban kötünk ki; de erre inni kell, még neked is egy pohárával. Én azért iszom, hogy vigasztalódjam, ti azért, hogy erőt gyűjtsetek. Elhiheted kedves bátyám, hogy a házasság nem mindvégig lakodalom.

Kár, hogy nem hallottad. Ajánlom, hogy az olyan családi vihart, melyet te kevertél fel, ne próbáld lecsillapítani, az teljesen céltalan. Okosabb, ha hallgatsz és végét várod. Fog ő eleget beszélni, neked a hallgatás marad...

- Sanyi! Hát ilyennek ismertél engemet?

- Bizony, mindig mindennek úgy kellett lennie, ahogy te akartad. Ne félj a szondától bátya; nem az a legnagyobb veszély. Egy olyan puszi, amilyent sikerült lefilmeznem, megér egy jó kiadás bírságot. Azt, ami ma bekövetkezett, én már tegnap tudtam.

- Miről gondoltad? Reggel még mi sem tudtuk.

- Egyszerű a magyarázata: este az INTERKONTINENTÁL-ban voltunk, és Ferkó egész este azt húzatta a cigánnyal: MARGARÉTA SZÍVEM, ÚGY IMÁDLAK... Kell ennél tökéletesebb előjel? Még jó ideig beszélgettek, volt idejük, hiszen korán indultak. A Nap most kezdett kibújni a dombok mögül. Még egy feketét megittak; Sanyi ment érte.

- Azért mentem személyesen érte, hogy ne zavarjalak. De nincs is miért előttem... De most már térjünk a Tárgyra! Tudod-e tündérkénk, hogy hol lesz a következő megálló? Arról halvány sejtelled sincs...

- Hol lenne? Természetesen elvárhatom a vőlegényemtől, hogy hazáig, a telkemig szállít.

Téged is olyan önzetlen lovagnak ismertelek, te sem tehetnél másképp.

- Egész másként áll a dolog. Ez a kocsi egész nyáron az enyém, a vőlegényed a TV kocsiján kocsikázik; én pedig oda viszlek, ahová akarom.

- Bánom is én, szeretek kocsikázni. Majd ráunsz.

- A kocsikázásról mondj le, meg fogunk állni.

- Hol?

- Ott ahol jóváteheted a mulasztásodat. Oda talán nem öntudatosan, de ösztönösen vágysz.

- Azt ugyan eddig is tudtam, hogy néha a gondolataimat olvastad, és, hogy az ösztöneimet is ismerd, az új.

- Meg fogod köszönni, hogy megbocsáthatatlan mulasztásodat én helyrehozom.

- Igazán kíváncsi vagyok rá.

- Tudod, hogy én minden szavadat mindig jól figyeltem, azokra visszaemlékezem. Te nekem sokszor és sokat meséltél egy öreg bácsikádról, az húsz év óta itt a Balaton mellett remetéskedik. Mindig azt hajtogattad, hogy az egész világon csak ő az egy ravaszabb, mint én. Ha ma megbizonyítom, hogy az elsőség nem őt, hanem engem illet. Tehát a bácsikád kapuja előtt kötünk ki Akarattyán.

- Bolond vagy! Hiszen az ilyenkor még javában alszik.

- Ha igazat hazudtál nekem mindig, akkor nem alszik. Az már ilyenkor a kertje sűrűjéből gyönyörködik a miniszoknyák, és bikinik felvonulásában. Szerintem biztos, hogy már egy tündérkével enyeleg.

- Fiacskám! Azt tudhatnád, hogy a miniszoknyás, és bikinis tündérkéek ilyenkor szoktak a másik oldalukra fordulni.

- Lehet, hogy a többség úgy, de egy már az öregednek csicsereg.

- Nos, az igazán nem lehet valószínű se.

- Bátya! Adj engedélyt arra a bizonyos kétoldalira! Fogadok, hogy nekem lesz igazam.

- Beleegyezhet, de nálam a tét az a bizonyos másik kettő, amivel még tartozom.

Folytatták az útjukat tovább Akarattya felé. Margaréta közölte az utcát és a házszámot. A rövid távolságot hamar lefutották. Mikor odaértek, Sanyi diadalordításban tört ki:

- Mit mondtam?

Oda nézzetek! Ide minden tanú, aki él!

A sűrű bokrok, fák között tisztán lehetett látni, hogy a rácskerítés két oldalán egy idősebb férfi, és egy fiatal lány áll, mindkettő fürdőruhásan. A leányka mindkét kezét átnyújtotta az alacsony kerítés felett, és a férfi azt gyengéden simogatta. A kiáltás megzavarta az idillt.

- Ki az ördög jár itt ilyen korán? - Kiáltott a férfi, a lányka eltűnt a sűrű bokrok között.

A férfi sietett a kapu felé, hogy fogadja a korai látogatóit. Mikor felismerte hűgocskáját, nagy örömmel karolta át.

- Te vagy, aranyoskám?

Kár volt Vicának elmenekülni. Ismered, osztálytársad volt. Majd később felkeresheted, mert innen nem szabadultok egyhamar.

- Drága bácsikám! Azt látom, hogy nem hiányoztam neked.

Vica már akkor is huncut kis macska volt; úgy látom, hogy ő teszi tűrhetővé a napjaidat.

- Ebben igazad van; valóban sokat köszönhetek neki. Ő teszi tűrhetővé a napjaidat?

- Ebben igazad van; sokat köszönhetek neki. Ő is árva, én is. Csak az a kár, hogy nem vagyok legalább negyven évvel fiatalabb. De azt én is látom, hogy te sem szűkölködsz gavallérokban. Hogy tudtál már ilyen korán reggel ilyen két szálás gyereket összeszedni? Árudd el nekem, hogy pénzértékben melyik ér többet? De még be se mutattad őket.

- Ő, az öregebbecske, már egy teljes óra óta a vőlegényem, talán egy hét múlva a férjem. Máskülönben a TV rendezője.

- Ez aztán a gyors munka! Én is éppen eleget tapasztaltam az életben, de ti még engem is lepipáltok. Ilyet azonban még nem hallottam, hogy hajnalban autózás közben tartottak volna eljegyzést. Hát pajtás, sok szerencsét kívánok nektek. Szóval a kislány a rendezőt berendezte saját magának? Vigyázz! Mert én jól ismerem; nem hiszem, hogy te otthon is rendezhetsz valamit... és ki az a másik?

- Ő a vőlegényem öcsikéje, akit az én elbeszéléseimből már jól ismered. Eddig ő volt az én megbízhatatlan imádom. Ő az a fiú, akinél csak te vagy ravaszabb. Ennek elmondtam mindent, amit csak te meséltél nekem; ő nem hiszi, hogy te ravaszságban túltennél rajta. Ezt ma be is akarja bizonyítani. Arra fogadott, hogy ma délig olyan dologra fog rábírtani, amire még én sem tudtalak soha rávenni, olyanra, amit te nem akarsz.

- Szeretem az ilyen gyereket. No, öcskös, kösd fel azt a bizonyos madzagot. Én is állom a fogadást. Arra én is kíváncsi vagyok. De mit álldogálunk itt a kapu előtt? Kerüljetek beljebb! Ne a házba, mert itt én vagyok a házzezetőnő, bejárónő, szakácsné, szobalány, szóval minden egy személyben.

Egyedül a szakácsnéval vagyok megelégedve, mert az mindig kedvem szerint főz. A többi hanyag, ott benn minden még szerteszét van.

Üljetek ide a malomkő asztal köré; itt kinn kellemesebb. Lesz itt minden. Meg fogjuk ünnepelni ezt a hirtelen eljegyzést.

Besietett a házba, és csakugyan pillanatok alatt terített asztalt varázsolt. Először is egy hatalmas palack apró poharakkal... Retek, zöldhagyma, paprika, paradicsom, többféle felvágott, szalámi, gyulai, hidegsültek, vaj, juhtúró, sajtok, stb. Mindenki azt választ-hatott, amit akart.

- Ez az én szakmám. Egyedül süteményeknél tűnök a madárkám-nak közbeszólást. Ez is az én találmányom, még a velszi-herceg sem ivott ilyet Kecskeméten. Itt nagyon sok sárgabarack terem, minden-kinek van, így senkinek nem kell, én összegyűjtöm, cefrét csinálok, egy kuktafazék, hosszú gumicső, hűtőkád, és kész a jó hatvanfokos „barack.” De ezt csendesesen mondom, mert a második szomszédom finánc, akarom mondani pénzügyőr, de az is igaz, hogy tőle tanultam. Ebből most áldomást iszunk.

- Én nem ihatok, mert vezetek.

- Ne félj, elpárolog, míg innen szabadulsz. Most kivételesen Margaréta is megengedi: vagy eljegyzést ülünk, vagy nem!

Hozzáfogtak a falatozáshoz. Nem kellett senkit sem biztatni, kínálgatni. A hajnali út, a jó levegő meghozta az étvágyat. Étel közben a magyar ember nem szokott beszélni. Mikor befejezték a falatozást, a házigazda kezdte a beszédet:

- Most következik a vallatás; miért indultatok ilyen korán?

- Amint említettem, Ferkó TV rendező, itt a Balaton mentén csinál egy csomó felvételt a nagy üdülők munkájáról; munkatársai Földváron várják. De úgy látszik, hogy egy kissé várniuk kell, mert közbe jött ez a kis incidens, az eljegyzés. Szegény fiú. Este még csak nem is sejtette, hogy mi vár rá ma! Ez a fiúcska TV riporter, déli tizenkét órakor egy közéleti nagyságot kell Fűzfőn kivallatnia. Szegényt, már előre sajnálom, mert vészes kérdéseket tud feladni.

- Veszedelmes társasába kerültél, de nem féltelek. Félig-meddig az én tanítványom vagy. Mondd meg végre! Mire akar az engem rávenni?

- Azt majd ő fogja megmondani.

- Hát rajta, öcsém!

- Nem lehet, még, zsindey van a házon...

- Értem. Margaréta menj át Vicához! Örülni fog. Tízkor jöjjetek vissza; nehogy éhesen kelljen a fiúknak tovább menni.

Azonban terítés előtt egy kis rendet is csinálhattok a házban. Titeket ebédre is szívesen látlak, de egy közéleti nagyságot megvárokozni nem lehet.

XIV. KÉP

Margaréta távozása után Sanyi felé fordult: Mi lenne az, amit én nem akarok, és te ma délig arra ráveszel?

- Nem sok az, bátyám, csak annyi, hogy te még ma hozzáfogsz egy regény megírásához. Hahaha!... Nevetett. Én? Ez igazán csodálatosnak ígérkezik. Amire az én két kedvenckém: Margaréta és Vica két évtized alatt nem tudott rávenni, arra te ráveszel pár óra alatt.

- Pedig úgy lesz; azt el fogom élni. A madárkaid bizonyára szebben tudnak csicseregni, de én, mint a varjú, károgni tudok, s az jobban a sikerhez vezet.

- Várom. Kezdd el!

- Egy könyv megírását és egy filmet tervezünk. A könyvet te fogod megírni, a filmet mi készítjük el, vagyis a bátyám rendezi, én az anyagot gyűjtöm és adom. A cifrázás teljesen az íróé.

- Szép a terv, jó a munkamegosztás. Tovább!

- Először arra gondoltam, hogy a te beszerzésedet Margarétára bízom.

Ő ugyanis engem mindenre rá tudott venni, tehát a rábeszélésre jó tehetsége van; egy fiatal író akármire rá tudna venni. Azt ő mesélte, hogy fiatalabb korodban hasonló tündérkéek kedvéért akármilyen cifra dolgokra hajlottál.

Itt azonban más a helyzet. Ezért határoztam el, hogy én is felcsapok góbénak. Azért jól figyelj, bácsikám, bemondom az ultimót; vagyis a döntő lapomat csak a végén adom ki.

- Az indulás elég ravasz, nem terítetted ki a lapjaidat, hogy bele tekinthessek. Mondd tovább!

Sanyi elmondta a tárgyra vonatkozó gondolatait, és mindazt, amit a bátyjával együtt elhatároztak. Az öreg egyszer sem szólt közbe, csak a végén jegyezte meg:

- Szép is, jó is, de vannak hibái.

Ezt a témát sokszor és sokan megírták; ezen ugyan még lehetne segíteni, mert, ha ezt a többféle témát egy személy nyakába varrjuk, az csak igen ritkán fordulhat elő.

Még mindig akad főnök, aki basáskodik, van zsarnok, van, aki a hatalmával visszaél, van olyan, aki munkatársait nem a képességük, hanem egyéb szolgáltatásaik alapján értékeli, különösen nőktől mást is kíván, még élősködő is akad. Terveket megoldhatónak tartom, de nem értem, hogy minek kell ide film?

- A filmnek részben reklám célja van, mert aki a könyvet elolvassa, az bizonyára megnézi a filmet is, aki pedig a képernyőn látta, az olvasni akarja, mert a kettő együtt az igazi élvezet.

- Azt tudom én is, hogy a dolgozó szabad idejében elsősorban szórakozni akar.

A szép tájak is érdeklik; a Balaton-vidék tájainál szebbet nem sokat lehet látni. Ez idegenforgalmi propagandának is megfelel. A könyv legyen eltérő a régi írásoktól: ne legyen regény, elbeszélés, novella, stb., hanem apró részekből összehozott mozaikszerű írás, így nem lesz unalmas. Amit régebben csak hosszú oldalakon tudtak kifejezni, az legyen csak egy kis kép, egy kis jelenet, szóval filmszerű. A mai dolgozóknak, csak kevés idő jut olvasásra.

- Szép, szép, de még mindig messze jársz attól, hogy engem meggyőzzél. Írók ugyan találtak, amennyit csak akartok, ma az is ír, aki nem ért hozzá. Az is igaz, hogy jó író is van elég. De felelj arra, hogy miért épen rám gondoltatok?

A régi írók mind kitalált történeteket írtak le, kitalált nevekkal, költött helyszíneken. Ez a történet nem költött, ez az első, betűtől az utolsóig igaz történet. Itt inkább az a lényeg, hogy a valóság költőnek látszódjon, de úgy, hogy a kiirtandó gazra mégis rá lehessen ismerni.

- Vagyis kockáztatni kell egy pár „becsületsértési” vagy „rágalmazási” pert is.

- Ezért kell ide ravaszság, ezért kell legalább két góbé; egy székely, és egy magyar.

- Hogy képzeled a megoldást?

- Az eddigi írásokban minden szereplőnek neve van, legalább is költött neve.

Ez nálunk felesleges; még a főhősnek sem lesz neve, de nem csak a neve hiányzik, hanem a foglalkozása is; gyár, üzem, vállalat, iskola sok van, így elég, ha a főhőst FŐNÖK, vagy IGAZGATÓ névvel jelölni. A mellékszereplők nagy része nő, bőven elég a BEOSZ-TOTT, ALKALMAZOTT, KARTÁRSNŐ megjelölés.

- De a filmen meglátszik az arcuk, felismerhetők.

- Az nem hiba, mert csak fürödnek, sétálnak, napoznak, bevásárolnak; a kényes, csiklandós jeleneteket színésznők játsszák, kizárólag csak a főnök arca lesz valódi. A sok-ezer akaratlan statiszta között a mellékszereplők fel sem tűnnek. Aztán a filmnél ma már kozmetikázni is lehet, akár az egész háttérrel ki lehet cserélni.

- Valóban meg tudnám csinálni, mert hatszor is nyertem irodalmi pályázatokon, egyszer a felszabadulás után is. Azt tudjátok, hogy akkor más volt a helyzet, így írásaim kissé nacionalisták, sovinszták voltak, ezért akadt egy-egy kis bajom is. De még sem vállalom, - habár itt még patriotizmusról sincsen szó -, találtok más író, aki kapva kap ez után. Az adatokat már átolvastad, most nézd a képeket, mert az is van bőven, film is. Aprók a képek a filmen, de úgy is meglátod, amit látnod kell. Az adat, az írás tanúk nélkül valóban nem sokat ér, tanút kapni nehéz volna, mindenki félti a beosztását. A kép, a film az jobb, attól a bíróság még esküt sem kíván, az koronatanú; a magnó is hitelesen örökíti meg a hangokat.

Hosszú idő telt el, amíg végig böngészte a filmszalagokat, de az ellenállását még ez sem győzte le.

- Mindenben igazat adok nektek, az ilyen gazt ki kell operálni a közéletből, de ezt ezek alapján meg tudjátok tenni nélkülem is. Régen örömmel lettem volna társatok, de nekem most már csak a pihenés kell.

- Sikerre csak a győzelem biztos. Te, bácsikám, csakugyan olyan makacs vagy, mit egy székel. De van a székelnek egy másik tulajdonsága is, én azt is ismerem; arra most kerül sor. Emlékszel? Azt mondtam, hogy a nagyadut a végén adom ki. Nézd végig ezt a filmet is!

- Hosszan, alaposan tanulmányozta át a filmet; arca fokozatosan átváltozott, harag, düh mutatkozott rajta. Közben motyogott. - Ez az én házam. Ez a négyjegyű elszabott víztorny...

- Még van egy. Nézd meg azt is.

Most még alaposabban figyelte a pazarul berendezett irodát, és a szereplőket, az apró képeken is ráismert azokra. Azt nem is tudta végignézni, hanem földhöz csapta, és felkiáltott:

- Ki az a férfi? Adjatok valamit! Megyek és gyilkolok!

- Mint már mondtuk, a férfi a mi főszereplőnk; annak neve, foglalkozása nincs, majd, ha vászonra vetítjük, akkor te is felismerheted...

- Azt vászonra vetítitek? Akkor titeket is megöllek!

- Nyugodj meg, bácsikám! Az a másik szereplő ártatlan, mikor a magnón meghallod a hangját, te is meggyőződhetesz arról. A jelenetet én vettem fel, tehát magam is tanú vagyok. Én akadályoztam meg azt a disznóságot.

- De ha levetítitek, mindenki ráismer, és azt gondolja, amit akar.

- Arról mi gondoskodunk, hogy rá ne lehessen ismerni, szép alakú nő van sok-ezer. De most felelj! vállalod-e az írást?

- Mindent vállalom, amit csak akartok, elismerem, hogy legyőztél. Most már én mondom, hogy ezt a gazt ki kell irtani a közéletből.

Most már nyugodtabban megtárgyalták a tennivalókat. Ferkó felvételezi az összes üdülőt a Balaton körül; nekik is jó lesz az háttérnek. Sanyi, mint egy árnyék, követi a főnököt, szaporítja a felvételeket. A meggyőzött bácsi pedig ír, cifrázza a történeteket. Közben beszámolnak egymásnak. A szezon végéig mindennek kész kell lenni!

XV. KÉP

A két lány akkor érkezett vissza, amikor már mindent elvégeztek. Sanyi Margaréta elé ugrott, és diadallal kiáltott fel:

- Győztem! Ő ír, addig tehát semmit sem csinálunk, amíg az adósságot nem fizeted ki. Egy pár a reggeli idillért, másik pedig azért, hogy a ravasz bácsikád felett győzedelmeskedtem. Láthatod, hogy többet érek, mint a bátyám: kár volt elsietni vele a menyasszonyságot.

A két lány szemrehányólag nézett az öregre, és egyszerre mondták:

- Ennek a hebehurgya fickónak beadtad a derekadat; mi pedig hiába könyörögtünk neked...

- Hohó, Margaréta, ne beszéld el a puszikat. Rajta, lássuk!

- Ugyan, csak nem gondolod, hogy a vőlegényem jelenlétében idegen fiúkkal csókolózzak: Majd akkor adom meg, amikor ő nem lát.

Ezen aztán mindnyájan jót nevettek. A lányok megkezdték az ostromot. Margaréta Ferkót vette elő, Vica a bácsikáját szorította sarokba, de a vallatás nem vezetett sikerre. Megígérték ugyan, hogy rövidesen őket is beavatják, de még nem jött el az ideje. Vica ugyan észrevette, hogy a bácsikája nagyon komoly, amilyen sohasem szokott lenni.

Ez biztosan összefügg a férfiak összeesküvésével. Az már reggel feltűnt neki, hogy a fiatalabbat, Sanyit, valahonnan ismeri. Az is olyan jelentősen mosolygott fel. Azért is menekült el reggel olyan gyorsan.

- Igazad volt Margaréta, ez a góbé ravaszabb, mint én, a legérzékenyebb pontomat tapogatta ki. Csak azt ne higgyétek, hogy az ő kedvéért írok, az a ti érdeketekben történik. Már reggel, a fogadásával figyelmen kívül hagytam valamire, végül az, hogy téged eltávolított, azt jelentette, hogy veled kapcsolatban lesz valami, amiről egyelőre e sem tudhatsz. Az utolsó kártyája, amivel kirukkolt, a pokol tüzét gyújtotta fel bennem. Ismertek, hogy nagyon békés természetű ember vagyok, de nem szabad felingerelni, mert akkor gyilkolni is tudnék.

Meg fogtok győzni, hogy értetek teszem, amit teszek. Győztél, kölyök!

- Terített az asztal, üljük körül. Egy jó, kiadós tízórai nem árt. Nem szabad éhesen távozni innen a társszerzőimnek.

A két lány a konyhában mindent előkészített, így pillanatok alatt remek asztalt varázsoltak. De a hangulat nem tudott úgy felmelegedni, mint reggel. Vica állandóan aggodalmasan figyelte a bácsikája komor arcát. Ferkó állt fel először:

- Indulnunk kell, a közéleti nagyságot nem szabad megvárakoztatni. Ahogy Sanyin látom, nagyon fogas kérdéseket készített elő.

XVI. KÉP

Vica a vendégek távozása után is ottmarad. Rendezgette a lakást, mosogatott, takarított, letörölte a port. Lopva mindig azt figyelte, hogy a bácsikája miért olyan hallgató, miért olyan borús a homloka. Nem szól, csak csendesén fel-alá járkal. Ennek valami komoly oka lehet.

- Apókám, te haragszol?
- Haragszom hát.
- Te rám haragszol?
- Hát kire haragudnék, mikor más nincs itt?
- Megérdemelten, vagy érdemtelenül?

Közben hozzá sietett, és a szokott módon hozzá simulva kezdett neki hízelegni, de a ráncokat nem sikerült homlokáról elsimítani.

- Szólj már, mit vétettem?
- Hogy vétettél-e, vagy nem, az még nincs eldöntve.
- Sejttem, hogy az a hóbotos fiú mindennek az oka.
- Ez telitalálat!

- Mi ketten hiába könyörgünk neked, hogy írj, a mi kedvünkért, nem tetted meg. Pedig olyan szépek voltak az írásaid, amiket Erdélyben írtál. Ez idejött, fogadott, és legyőzött. Ennek igazán nagy oka lehet.

- Ennél nagyobb nem is lehetett volna...
- Valamit mondott neked?
- Ha ezzel csak mondott volna... Azt úgy sem hittem volna el neki.

- És még mit csinált?

- Nem csak mondott, hanem mutatott is.

- Jaj! Én úgy félek. Sejttem, hogy mit mutathatott neked, de ha te annak csak egy percig is hitelt adsz, akkor nem maradok életben, öngyilkos leszek.

Higgyél nekem. Ártatlan vagyok.

- Jöjj ide! Ül a lábamhoz, mint szoktál! És mesélek!
- A legelején kezdem. Két éves voltam, mikor a szüleim váratlanul meghaltak. A nagynénémre maradtam, aki soha nem törődött velem, nem szeretett, de én sem szerettem őt.

Nem tudom, hogy mi lett volna belőlem, ha a szomszédban nem lett volna egy idős bácsi, akinek megesett a szíve a kis apróságon.

Játszópajtásomul szegődött, vidám, és varázsos gyermekkort szerzett nekem. Ez a bácsi volt egy-személyben az apám, az anyám, a mindenem. Jobban szerettem, mint a szüleimet. A néném nem törődött velem, örült, hogy nincs rám gondja, és ő élheti a világát. Csúnya dolgokat láttam esténként, de ők nem törődtek vele, a gyermek előtt sem titkoltak semmit.

Az iskoláim idején sem történt változás. Ha az iskola miatt távol, kellett lennem, gondolatban mindig a bácsikámmal voltam. A nyarakat mindig együtt töltöttük. Olyan pajtások voltunk, mint ha egykorúak lettünk volna. Nem hiányzott nekem senki és semmi.

Állásba kerültem, mikor már nagylány lettem. Tudod, hogy jelentkezett egy ifjú, be is mutattam neked. Fiatal orvos volt. Mindig esküdözött, hogy nagyon szeret. Magam se tudtam, hogy mit éreztem. Egy kicsit tetszett nekem, hízelgett, és szépeket mondott. Arra gondoltam, hogy feleségül akar venni. Egyszer aztán kibújt a szeg a zsákból; kifejtette, hogy ő vagyontalanul nem nőülhet, de azért... Szóval, erőszakkal akart célt elérni; csak az utolsó pillanatban sikerült a nehéz tintatartót a fejéhez vágnom. A mai napig is ott viseli a nyomát.

Én aztán is még hinni tudtam az emberekben. Jött egy második, egy daliás fiatal gépészmérnök. Nem mondom, ez egy kissé jobban tetszett nekem az előzőnél. Már-már hinni kezdtem a boldogságban, de nem nyilatkozott, mindig halogatta... Egyszer, kettesben sétáltunk a kertben. Ott azt fejtegette, hogy ő nem vásárolhat zsákbamacskát, csak úgy vesz feleségül, ha előbb... Megundorodtam tőle. El akartam kergetni, de erős volt, mint egy bika, elkapott, letepert a gyepre. Igazán csak a szerencse mentett meg; a szomszéd nyugdíjas pénzügyőr meghallotta a segélykiáltásomat, és átugrott a kerítésen. Egy szőlőkaróval úgy elintézte, hogy az is örökre viseli a nyomát.

- Ez a két eset érlelte meg bennem azt az elhatározást, hogy sohasem megyek férjhez.

- Ezeket már mind tudom, ismerem. Most térj rá a jelenre!

- Már elértem oda. Tudod, hogy a fővárosba kaptam állást, a lakásom Budán, az állásom a város másik szélén volt.

Órákat kellett minden nap villamosoznom. Szerettek a munkatársaim, megbecsülték munkámat a főnökeim, de szerettem volna közelebb kerülni. - Az említett nagynéninél laktam Budán. Nem szerettem, de nem kaptam máshol lakást. Meg kellett alkudnom a helyzettel. A néném nem öreg, alig múlt negyven. Rendszeresen járt hozzá egy nagyvállalat igazgatója, így gyakran találkoztam vele. Hízelgett, ígéretetett, hogy ő tud nekem jó helyet biztosítani. Hitttem neki.

Egyik nap hivatalos levelet kaptam tőle, hogy másnap reggel kilenckor az áthelyezés ügyében keressem fel az irodájában. Örültem. Az irodája külön épületben van, csak a tanácsterem van azon kívül ott. Senkivel sem találkoztam, mikor megérkeztem. Gyanútlanul bekopogtam. Rendkívül udvariasan fogadott. Leültetett a pam-lagra. Csak az áthelyezésről nem beszélt. A saját bajait, nehézségeit sorolta, hogy a feleségétől el fog válni. Ha egy olyan nő, mint én megszánna, azt azonnal elvenné feleségül.

- Kezdtem gyanakodni. Felszólítottam, hogy beszéljen az áthelyezéséről. Akkor az ajtóhoz sietett, bezárta, kivette a kulcsot. Tisztában voltam a szándékához, átugrottam az asztal mögé, és segítségért kiáltottam. Kijelentette, hogy minden kiabálás céltalan, mert mindenkit eltávolított, csak ketten vagyunk az egész épületben. Ha nem fogadom el az ajánlatát, hogy válás után feleségül vesz, akkor másképpen is el fogja érni a célját. Üldözni kezdett; kerülgettük az asztalt, de a végén mégis elfogott. Harcoltam, de az erő győzött. A heverőhöz hurcolt, és letépte a ruháimat; majdnem meztelenül maradtam. Már-már arra gondoltam, hogy végem van, amikor erőyes kopogtatás hallatszott a tanácsterem felé vezető ajtón. A szabadot be sem várva, egy fiatal férfi lépett be.

- Az igazgató elengedett. Dühösen kezdte szidni a belépőt. Hogy merészeli őt zavarni, mikor elrendelte, hogy délelőtt senki se merje zavarni, mert fontos munkája van. A fiatal fiú gúnyosan mosolygott; látszólag mintha mentegetőzne... Ő csak az igazgató megbízását teljesítette, elkészítette a kimutatásokat, melyeket ma reggelre kért. Tudta, hogy a tanácsteremben senki sem zavarja, így nyugodtan dolgozhatott ott. Hogy juthatott a tanácsterembe, mikor annak az ajtaja is zárva volt?

Nem kérem, nyitva találtam, és ott befejeztem a munkámat, és mivel itt beszédet hallottam, behoztam.

A fiú magatartásán láttam, hogy csak húzni akarja az időt, amíg a ruhámat valamennyire helyrehozhatom. Ez sikerült is. Tudtam, hogy az iroda ajtaja zárva van, tehát arra menekültem, amerről a fiú jött. Hátra se mertem nézni. A villamoson csodálkozva szemléltek az utasok, feldúlt arcom, ruháim feltűnt mindenkinek, de sikerült hazajutnom. Azonnal albérletet kerestem, és elköltöztem. Az esetről nem szóltam senkinek: szégyenkeztem. Ezért hallgattam el előtted is.

- Azt nagyon rosszul tetted.

- Képzelheted, hogy megrémültem reggel, mikor megpillantottam Sanyit, mert ő volt a megmentőm, azonnal ráismertem. Óh, milyen hálás voltam neki akkor; most pedig dühös vagyok, hogy elárult. Akkor össze tudtam volna csókolni, most meg gyilkolni. Befejeztem, így volt.

Odaborult bácsikája mellére, sírt, zokogott.

- Üss meg! Verj meg! Hálátlan kutya vagyok! Nagy hibát követtem el, hogy ezt rögtön be nem vallottam neked. De úgy szégyelltem, hogy ilyen eset harmadszor is megtörténhetett velem.

Sokáig úgy maradtak. Vica sírt, a vigasztalás sem segített. Talán elmúlt egy óra is, míg beszélgetni kezdtek.

- Ne sírj, kicsi madaram! Valóban hibáztál, hogy ezt előttem elhallgattad. De talán jobb így, mert, ha akkor elmondod, most én gyilkos lennék. Jól mondták a fiúk, hogy ennek az, nem volna elég büntetés, a halálnál is jobbat szántak neki. Egy percig sem kételkedtem benned. Végignéztam a filmet; bár aprók azok a képek, de rögtön rád ismertem. Ezt elősegítette az is, hogy az előző filmen tisztán felismerhető volt a házam, és az alaktalan víztorony a jegenyékkal. Ezt még az előző évben vette filmre. Ezen nem volt semmi gyanús, de ebből tudtam meg azt, hogy ő tudta, hogy veled ez be fog következni, és tudatosan védett meg. Téged nem ismert, ő Margaréta védelmében dolgozott. Már két éve nyomoz utána. Ahol lehet, filmeket készít. Így került a te házad és az enyém is a filmjeire; nagynénédet kereste fel, és látta, hogy ott egy fiatal lány is van; tehát az is kiszemelt áldozat lehet. Igaza volt.

Az a képsor semmi kivetnivalót nem mutat. Csak utcai séta, bevásárlás, napozás, fürdés, vasútállomás, kertészkedés, stb. Ezt csak azért mutatta, hogy a következőn jobban figyeljek.

A célját elérte; megírom a könyvet, és mindent megteszek, amit csak kívánnak; már csak azért is, hogy titeket, kettőtöket minden hasonló merénylettől megvédjelek. Jelenleg Margarétára vetette ki a hálóját, de ő ebben a két fickóban kitűnő oltalmazókra talált.

- Annak a fiúnak pedig igazán csak hálával tartozol. Ő még akkor sem tudta, hogy ki vagy; de a helyzetet gyanúsak ítélte, azt, hogy mindenkit eltávolított az épületből, hogy álkulccsal kinyissa a tanácsterem ajtaját, és elhelyezkedjen az üveges ajtó előtt a gépével. Minden szót magnóra vett, minden mozdulatot filmezett. Alig pár lépésre volt tőletek.

Hogy jó fiú, az bizonyítja a legjobban, hogy neki az lett volna a legérdekesebb kép, ami azután következett volna; de ő inkább félbehagyta, és védelmedre sietett.

- Apókám! Mit csinálnak a filmmel? Ha levetítik, mindenki rám ismer.

- Az százszázalékos bizonyíték, azt nem semmisítik meg; én is kértem azt tőlük. Meggyőztek arról, hogy ma már meg lehet tenni azt, hogy te felismerhetetlen légy a képen. Ahogy ők fejezték ki, átkozmetikázzák. Nekik csak az a fontos, hogy a férfi legyen felismerhető. Az eddigi felvételeik közül ez a legtökéletesebb.

- Apókám, én már félek. Nem merek többé egyedül lakni a házamban. Én még a mai napon átköltözöm hozzád.

- No, még csak az hiányzik, nevetett nagyot az öreg. Egy ilyen fiatal legényember együtt él egy csinos lánnyal; micsoda remek pletyka anyag volna a vénasszonyoknak.

- De mit tehetnék mást? Mindig egyedül vagyok. A nagynénéimet utálom, azokat nem akarom, hogy hozzám jöjjenek. Nincs a közelemben egy védőangyal. Mit bánom én, hogy miket beszélnek, ide költözöm.

- Milyen minőségben gondolod?

- Leszek a cseléded, feleséged, szeretőd, vagy amit akarsz.

Remekül mulatott az ajánlaton az öreg székel, alig tudott a nevetéstől beszélni.

- Vegyük sorra: cseléd nem lehetsz.

Ha mondjuk, úgy negyven évvel ezelőtt tetted volna ezt az ajánlatot, bizonyára örömmel tettem volna eleget kérésednek, mert szeretőmnek igazán alkalmas lettél volna, ugyanez áll a házastársi ajánlatra is. De te jól ismered a kedvenc nótámat.

- Hogyne ismerném: NEM TUDOK ÉN NEKED CSAK VIRÁGOT ADNI... dúdolta, és aztán mélységesen elpirult. Odabújt a mellére.

- Óh, én arra nem gondoltam.

- Pedig arra is gondolni kell, mert a természetnek törvényei vannak.

- Azért sem igaz, - ugrott fel örömmel, - nem igaz, hogy te csak virágot tudsz adni. De ezt már csak súgva mondom el neked...

Összebújtak, sutyorásztak, hangosan nevettek.

- Ez jó! Ez kitűnő! De ezt a társaknak csak a végén mondjuk el. Már csak azért is kitűnő, hogy visszafizethetek Sanyikának a mai napért; ezzel tartozom neki. De a te segítségére is szükségem van a terv végrehajtásához.

- Nem kérhetsz olyat, amit meg ne tennék a kedvedért.

- Tudom, hogy kellemetlenül fog érinteni, de az ügy sikere érdekében feltétlenül meg kell tenni; meg kell hívnod a nagynénédet nyaralásra, sőt, ha feltűnik az a disznó, sőt, biztosnak elehet venni, hogy jelentkezni fog, azt is békével kell tűrnöd, sőt, úgy viselkedned, mintha mindent elfeledtél volna.

Hogy büntetést érdemelek, azt tudtam, de ilyen súlyosra nem számítottam, de érted még ezt is megteszem. Gondolom, hogy mi a terved, majd részletesen megbeszéljük.

XVII. KÉP

Margaréta vőlegényével abban egyezett meg, hogy az esküvőt csak az ősz elején tartják meg. Ferkó ugyan az egy hét mellett kardoskodott, de a menyasszony meggyőzte arról, hogy nem volna természetes, hogy a vőlegény a mézeshetek idején a Balaton körül kalandozzon filmcsillagokkal, s ő pedig az építkezéseket ellenőrizze a saját telkén.

Így sohasem lennének együtt. Sínyi átvette az árnyék szerepét, állandóan követte a kiszemelt áldozatát, akár merre járt.

A ház épült. Margaréta állandóan sürgette a mestereket; naponta mindig rászánt néhány üvegsört, hogy gyorsítsa a munkát. Mint az építkezéseknél, elő szokott fordulni, itt is bekövetkezett; a kiadások meghaladták a tervezett összeget.

- Mit keres itt az én aranyos sógornőm itt, mikor mi Ferkóval azt hittük, hogy a madárcsicsergést a Balaton mellett hallgatja. Gyanús ez, de ne félj, nem árullak el Ferkónak.

Ugyanolyan joggal én is kérdezhetném, hogy te mit akarsz itt: Az árnyék együtt halad az árnyékadóval, és a kedves főnököd a jelen pillanatban a fővárosban van. De mondd csak, még mindig nem szerencsételtetted meg a látogatásával?

- Te gyerek, még mindig nem hagysz fel a gyanúsítgatással? Most nem bízatsz abban, hogy Ferkó meg fogja a kezem, sőt, kérni fogom, hogy segítsen a megbüntetésedben.

- A büntetést valamelyik nap kioszthatod, mert szándékom van arra, hogy felkereslek a tanyádon. Most sietnem kell, nehogy eltűnjön a szemem elől. De azt hiszem, hogy ő hamarabb felkeres.

Margaréta igyekezett az OTP-nél rendezni az ügyet, hogy másnap visszautazhasson. Ott munkáltatói igazolást kérek, és két kartársának az aláírását. Először a munkahelyén intézte el az ügyet; örült, hogy ott csak a helyettest találta, nem kellett a főnökkel találkoznia. Az OTP-nél közölték, hogy a kívánt összeget holnap után felveheti. Neki azonban, - hogy emberei dolgozhassanak, - cementet, és más épületanyagokat kellett beszereznie, úgy döntött, hogy reggel utazik, megveszi az anyagot, és megint visszatér ide.

Korán reggel kiment a Délibe, hogy jó helyet biztosítson, egy egészen üres fülkére talált. Mikor a vonat indult, az igazgatója lépett be a fülkébe. Meglepetést színlelt, aztán helyet foglalt vele szemben.

- Ilyen meglepetésre nem számítottam. A kartársnő is utazik? Így legalább kellemesebb lesz az utazás. Most már én is véglegesen letelepszem a Balaton mellett, ott töltöm az egész nyarat. Még szállásom nincs. Egyelőre úgy is egy pár jó ismerősömet kell felkeresnem. Sokan meg szoktak hívni. Magának is igaza van, hogy házat épít a Balatonnál.

Mihelyt időt tudok szakítani, megnézem az építkezését. De mit keresett a fővárosban? Úgy tudtam, hogy már megkezdte a szabadságát.

Margaréta dühös volt, de a találkozást csak a véletlennek tudhatta be. Nem tehetett mást, elmondta, hogy miért jött fel, és most utazik, hogy épületanyagot szerezzen be, nehogy a munka megakadjon.

- Nagyszerű! Ma úgy sincs más dolgom. Egy nőnek nehéz eljárni ilyen ügyekben, de majd én segítek a beszerzéseknél.

Margaréta gondolkozott, de sehogy sem tudta kisütni, hogy szabadulhatna meg tőle.

Az igazgató egész úton beszélt, udvarolt, hízelgett, ő csak néha, pár szót vetett oda.

Más községben szálltak ki, mert náluk nem volt TÜZÉP, de ott nem találtak meg minden szükséges anyagot. A cementet csak a negyedik helyen szerezhették be.

De a végén mégis csak hazaérkeztek.

Remélte, hogy most már megszabadul tőle.

- Itthon vagyok. Köszönöm, hogy elkísért, és segített a bevásárlásoknál.

- Alaposan eljárt az idő; én ma már a tanyámat el nem érhetem. Tudja mit?

Szép idő van; én elheverek itt a zöld gyepen. Este majd kellemesen elbeszélgetünk.

- Óh, nem kell a zöld gyepen hevernie, ott tölteni az éjszakát, szép, kényelmes sátram van.

Ott mégis kényelmesebb lesz az alvás.

- Az igazgató szeme felragyogott.

- Igazán? Ezt nem is mertem volna remélni.

Tudniillik, nekem nem lesz szükségem arra; ugyanis nekem indulnom kell vissza a fővárosba az OTP-hez, hogy felvehessem a kölcsönt. Nyugodtan foglalja el a helyemet!

Kellemes időtöltést, szép álmokat kívánok! A viszontlátásra, sietek, nehogy lekéssem a vonatot.

Azzal már indult is.

Csak azt szeretne volna még látni, hogy töltötte az éjszakát a főnöke.

XVIII. KÉP

Margarétának talán még sohasem volt ilyen kellemes utazása, mint most; egész úton mulatott főnöke felsülésén. Csak annak a hóbortos Sanyinak ne volna mindig igaza. Most már elhitte, hogy akármikor támadás érheti. Egyelőre nem félt, mert az építőmester, és két markos segédmunkása az épülő ház falai között ütöttek tanyát, éjszakára is ott maradtak, hogy reggel korán kezdhessék a munkát, Csak kiáltás, és azonnal segítségére sietnének.

A ház már el is készült, csak a tető, és a bejáratí lépcső hiányzik. Aztán már csak a belső vakolás, meszelés hiányzik. A külsőt pénzhiány a következő tavaszra hagyta. Rossz idő esetén már a falak közé húzódhat.

Kellemesen jól teltek a napjai. A sátra kényelmes volt egy személynek.

Nappal úgy is balatoni divat szerint állandóan bikinisen szorgoskodott a kertjében; ásott, kapált, gyomlált, öntözött, napozott, délutánonként lejárt a strandra, fürdött. Reggel és este a szomszédos erdő madarainak dala szórakoztatta. Nap közben a két fiatal segédmunkás pótolta a madárcsicsergést, vidám dalolással könnyítettek a nehéz munkájukon. A táncdalénekesek ide jöhettek volna tanulni tőlük.

Ezeknek ugyan nem volt saját zeneszerzőjük, sem dalköltőjük, mint van ma a sok-ezer együtteseknek. Ezek csak szép népdalokat, vagy a régi neves szerzők dalait énekelték. Szép tiszta, csengő hangjuk betöltötte az egész környéket, pedig a mikrofont sem akarták lenyelni, erősítőre sem volt szükségük. A hangszereik is mindig együtt jártak velük: kőműves-kalapács, fűrés, balta, és más szerszámok jobban kísérték a dalt, tartották az ütemet, mint a nagydob, két-három kisdob és cintányér. Az együtteseknél minden hangszer külön-külön szokott szólózni, ha együtt is adnak valamit, egyik sem törődik azzal, hogy a másik mit játszik, itt a három szereplő között mindig meg volt az összhang. A dalok szövege is mindig érthető volt, hiszen azokat ma is az egész ország énekli, nem, mint az együttesek dalszövegeit, amit nem ért senki, amiknek sokszor nincs is értelme.

Margaréta azt is megállapította, hogy ezek munkaruhája sokkal természetesebb, mint azokat cirkuszi bohócoktól ellesett maskarája; sem a hosszú gondozatlan haj, sem a körszakáll nem illett volna ebbe a tájba.

Mindig a Nappal szokott ébredni. Egy reggel éppen a szokott hangversenyt élvezte, mely a hajnallal kezdődik, és a napkeltekor a legszebb.

A rigófütty, a madárcsicsergés, a fülemile-csattogása, a munkások dala csodálatos harmóniában egyesült; ezt egy nap sem mulasztotta meghallgatni. Egy reggel éppen javában tartott a hangverseny, mikor az erdő bokrai közt egy csengő tenor kezdett szólózni; a dalt is azonnal felismerte: AZ ASSZONY INGATAG, tudta, ki a vendégszereplő. Szépen zengő szoprán hangjával ő is csatlakozott. A visszhang eljutott az erdő bokrai közé, ahonnan azonnal kiugrott a dalnok: Sanyi.

A csalogány dal kicsalt rejtekemből. Már régóta ott vagyok; azt gondoltam, hogy az erdő tündére valahol tündérországba álmodik ebben a korai órában. A meghívódat parancsnak vettem, és íme, megjelentem. Várom, parancsolj nekem, engedelmeskedem!

- Örülök, hogy jöttél. Parancsot kapsz, ma sokat! Az első az, hogy kivételesen sem szabad ma szerelmet vallanod.

- Nehéz lesz, de megpróbálom.

- A második az, hogy azonnal veszed ezt a biciklit, és meglovaszolod. HÚSBOLT jó két kilométerre van, itt nincs frizsider, tehát oda vágtatsz, és hozol egy jó adag disznóhúst, de tarját, mert az a legjobb flekkenek, zsványpecsenyének; mára ez szerepel az étlapon.

- Ezt nagy örömmel teljesítem. Már egy éve is elmúlt, hogy ilyen csemegék csak az álmaimban jelentek meg, a többi parancsot csak a visszaérkezésed után közlöm.

Amíg a fiú visszatért, ő kitűnő reggelit állított össze. Azt kitűnő étvággyal fogyasztották el a visszaérkezése után.

- Nehogy azt hidd, hogy most naplopás következik. Nézd! Ott azt a felásatlan helyet; oda virágokat szántam; gyepágyáshoz férfierőre van szükség. Először menj az erdőbe gallyakért! Jó vastagokat szerezz, mert a pecsenyesütéshez parázsra van szükség.

Utána a tűzhelyet is el kell készítened.

- Látom, értesz a rendelkezésekhez! Ferkó nem fog nálad unatkozni. Engedelmeskedem. Megyek!

A parancsot gyorsan végrehajtotta.

- Ott meglátod a szerszámokat, ásót, kapát, vasgereblyét. Fogj hozzá a virágok helyének elkészítésének. Jobban esik majd az ebéd! Én addig öntözök, mert már két hete is van, hogy nem esett eső. Elhervadnak a növények.

Sanyi a nagyvárosi fiúk lelkesedésével fogott hozzá a munkához. Ez bizony szokatlan volt neki. Hamar tapasztalta, hogy mindig nehezebben mozognak a szerszámai. Margaréta nevetve figyelte, majd megszánta.

- Kapsz egy kis zuhanyt, és ráirányította a vízsugarat. Az a fiúnak nagyon jól esett. Majd ebéd után folytathatod. Most jöjj! Megtanítalak, hogy kell a zsványpecsenyét elhelyezni a nyársakon.

- Azt látom, sokat tanultál a főnöködtől; meg tudod dolgoztatni a szegény párát. De ugye? Igazam volt. Volt szerencséd fogadni kegyes látogatását.

- Most az egyszer igazad volt; most tehát kérdés nélkül is megadom kétoldalt. Hálás vagyok, hogy felhívtad a figyelmemet.

Azután részletesen elmondta, hogyan sült fel a főnöke. A zsványpecsenye sütés közben is mindvégig ezen mulattak. A nyárs fogatása Sanyit természetesen Sanyira hárult, ami természetesen nem volt éppen kellemes mulatság déli napsütésben. Izzadt, de engedelmesen forgatta, egy kissé ugyan a széle megpörköldött, mert nem ügyelt a lángra, de észre sem vették a többiek. A lakoma a legjobb hangulatban folyt le. A hangulatot fokozta az is, hogy Margaréta a kerti kút előtti dézsából egy palackot vett elő.

- Szürkebarát a jó barát! - kiáltott fel Sanyi. - Hol szerezted ezt a drága nedűt?

Ebéd után nem adott munkát a vendégének. Napoztak a zöld pázsiton, beszélgettek.

Sanyi beavatta Margarétát mindenbe, ismertette a tervet, amelyet a múltkor szöttek. Beszervezte őt is a társszerzők közé. Margaréta ebből megértette Sanyi minden eddigi viselkedését; igazán hálás volt neki.

- Ugye mondtam, amikor a pofonokat osztogattad, hogy eljön az idő, amikor a megütött helyeket meg fogod csókolgatni. De most várok, Ferkó előtt fogom kikövetelni.

Már alkonyodott, mikor befejezték a tárgyalást. Alapos adagot hozott a HÚSBOLT-ból, így a készletből maradt bőven vacsorára is. Kár volna, hogy hűtőszekrény hiánya miatt a készlet megromlana, azért derekasan hozzáláttak, nem is maradt abból egy falat sem. A maradék Badacsonyival leöblögették. Aztán szemlét tartottak az épületnél.

- Akár be is költözhetsz a szobába jövő héten. Az gaz, hogy nedvesek a falak, de nyitott ablakoknál lehet aludni benne. De vigyázz! A kőművesek már nincsenek itt; veszedelmes egy lánynak egyedül lenni itt, ahol a közeledben nincs szomszéd. Én bizonyos vagyok abban, hogy főnököd újra felkeres, hogy bosszút álljon a múltkori felsülésért...

- Ne félts te engem, meg tudom magam védeni.

- Jó, jó, de végeredményben mégis csak nő vagy; egy férfi, ha még olyan rozoga is, erősebb nálad.

- Én azt hiszem, hogy a múltkori eset elég volt neki, nem hiszem, hogy még egyszer próbálkozna... Végső szükség esetén itt ez a kis pisztoly, melyet Ferkó adott. Ugyan nem tudom, hogy el merném-e sütni?

- Nyugodtan, eressz egy golyót a hasába!

- Itt az ideje, hogy távozz, még a sógor sem maradhat sötétig. Mivel jöttél? Autóval?

- Nem. Csak busszal jöttem át Füredről, az valóban ilyentájt meg arrafelé. Megyek. Tehát a viszontlátásra! - Majd leszaladt a domboldalon.

XIX. KÉP

Sanyi jól felkészült az árnyék-szerepre. Már az irodában összeírta a volt kartársnői nyári címét. Mivel mindenkinek be kell jelentenie azt, hogy hol fog tartózkodni. Az irodába bejutni neki nem jelentett gondot. Az összes várható cím a birtokába volt már akkor, amikor a TV-hez ment át. A közlekedés is könnyű volt, mert Ferkó egész nyárra átengedte neki az autóját.

Tanulmányozta a címeket, összeállította a valószínű sorrendet. Mindenütt fizetővendég-szobát bérelt, lehetőleg a kartársnői közeli szomszédságában. Sokba került ez, de megérte, így mindig közelről figyelhette azokat, és volt szálláshelye is akármerre ment.

Füreden volt az első színhely, ott kötött ki először a volt főnöke. Itt egy idősebb kartársnőjének volt villája; tudta, hogy az évek óta bizalmas viszonyt folytat az igazgatóval. Itt közvetlen szomszédságban volt az ő szobája, a két háza alig két méter választotta el egymástól. Sűrű élő sövény volt a drótkerítés mindkét oldalán. Ez zavarta a kilátást, de egyben könnyűvé tette a leleskedést. Felvételre nem nagyon lehetett számítani, de a beszédet annál közelebből lehet magnóra venni. Három nap figyelt; majdnem állandóan veszekedtek. A nő szemére vetette, hogy csak hitegeti, nem vált el a feleségétől. A harmadik nap meghozta, amire várt, de már sötétedett. Ő egy nyugágyon hevert a bokrok alatt, nem láthatták. Parázs-veszekedés után a férfi mindent megígért jött a nagy kibékülési jelenet. Már égett a százas lámpa, mikor megkezdődött a jelenet. - Az ágak között alig látta, de képet nem tudott csinálni. A lámpa hirtelen elaludt. Nem baj, a beszéd tökéletes, a jelenetet majd lejátsszák a színészek. Tudta, hogy most előleg következik a mézeshetekből, így nem is várt tovább; átköltözött Csopakra, mert az előző évben is az következett.

A csopaki gazdája egy nyugalmazott vasutas volt, erőteljes, szálas ember, aki még sokáig bírhatta volna a munkát. Volt egy kis háza, ott élvezte az éveit. Nagyon szerette a társaságot, mindig Sanyi közelében tartózkodott. Sanyit az érdekelte, amiket mondott. Elbeszélte, hogy a szomszédja egy fővárosi dolgozónő, olyan jól megtermett csinos nő. Ez nyáron általában egyedül van itt, csak időnként keresi fel egy nyeszlett ember; az a vőlegénye, legalább is, azt mondja. Ezek meg fürdőruhában vannak egész nap, hanem ahogy a természet alkotta őket, vagyis nudisták. A nők igazán van mit nézni, inkább őt választhatta volna társnak. Szívesen elnézné akármeddig; micsoda lábszárai, micsoda mellei vannak a nőnek... Nem szégyenkeznek. Igaz, az útról nem nagyon lehet belátni, de ő mindent láthat. Nézi is. Még az úgynevezett szexes dolgait is a fűvön intézik. Van egy jó fényképezőgépe, ő sokszor lefényképezte.

El-elnézegeti azokat, akár meg is mutathatja. Valóban megmutatta.

Sanyi úgy tett, mintha nem nagyon érdekelné a dolog, de a végén úgy mellékesen odavetette, hogy ő festő, a nő aktja kitűnő, remek festményeket tudna róla csinálni; azon természetesen a nőt nem lehetne felismerni, őt csak a test érdekli, mert az szép. Ha eladná, szívesen megfizetne érte, ő itt csinálhatna magának újakat. Kissé kapzsi volt az ember, agy az alku megtörtént. Nem is várt tovább Csopakon, átköltözött Almádiba; ott egy filigrán igen csinos kartársnője lakott.

Mindjárt az első napon látta, hogy itt még csak órákig sem fog maradni az igazgató, mert legalább tíz vendég szorongott a kis nyaralóban.

Átköltözött a következő állomáshelyre. Ez az öreg székel közvetlen szomszédságában volt. Nála nem jelentkezett, titokban akart ott megfigyelni. Itt nem annyira felvételt akart készíteni, mint azt megállapítani, hogy az a lány, akit egyszer megmentett, megérdemli-e azt?

Jól elhelyezkedett ott, mert a szobája a szomszédos telken volt, annak a kertje szőlővel volt beültetve, ahol a házigazdája évente jó pár hektó bort szüretelt, házi bormérést rendezett be a nyaralóknak. A vendégek a bort a szőlővel befuttatott lugasban szokták elfogyasztani.

Sanyi több napot töltött bor mellett a lugasban; várta, hogy az áldozata megjelenjen. A lány nem volt egyedül, a nagynénje volt a vendége. Az első két nap minden esemény nélkül zajlott le. Csinált néhány képet. Az utcán kettesben mentek, fürdőruhásan kerteteskedtek, öntöztek, bevásároltak az ABC-ben, de a strandra mind a két nap a férfi egyedül ment le biciklivel, de ott talán még tíz percig sem volt, máris jött vissza; valószínű, hogy bele se ment a vízbe.

A harmadik nap ebédre jött vissza a vendéglőből, elfoglalta a helyét a leshelyén, mely pár lépésre volt a lány házának verandájából. A férfi úszóruhásan öntözte a kertet. A lány nemsokára kijött a házból, és a veranda alatti pincébe ment, Sanyi megkezdte a filmezést.

A férfi ledobta a gumicsövet, a lány után ment a pincébe.

Kár, hogy az nem tudta filmezni, mert jó tíz perc tel el, míg onnan kijöttek. Most már dühös volt a lányra, csak azért is jobban ügyelt, egész a lugas széléig előhúzódott. A férfi tovább öntözött, a lány újra kijött a házból, és egy ideig a messzeségbe nézett, majd leült a veranda betonjára, lelógatta a lábát. A férfi újra ledobta a gumicsövet, közvetlenül a lány elé állt, majd a térdét kezdte simogatni. A lány védekezett a kezével, majd a lábaival, mely a férfi mellével volt egy magasságban. Rugdosta a mellét, de világosan megfigyelhető volt, hogy ez inkább csak enyelgés, nem komoly. Aztán a férfi átkapta a lány lábait, magához szorította, és elkezdte csókolgatni, de jóval a térd felett...

Félbe kellett hagyni a filmezést, mert a házigazdája vendégeket hozott. De még látta, hogy leemeli a lányt, és mindketten a fűben henteregnek. Sajnálta, hogy ezt nem vehette le; ezt majd a színészek is fogják játszani, mert előző szándékával ellentétben, most elhatározta, hogy beveszi a darabba a felvételt. Igaz, hogy a lány arca egyszer sem fordult a gép felé, és a székelő így is rá fog ismerni. Már nem sajnálta a lányt. Nem ilyennek gondolta a szövetséges madárkáját. Nagyon haragudott rá. Gondolatban meg is fenyegette: Megállj! Ha az öreg nem is ismert fel a képen, de te annál inkább felismered magad!

XX. KÉP

Margaréta háza augusztus közepére teljesen elkészült, csak a külső vakolás maradt a következő évre. Egy este a váratlanul beköszöntő balatoni vihar szárnyaira vette a sátrát, csak a szomszéd telken esett le. A felhőszakadás egy pillanat alatt bőrig áztatta, alig tudott bemenekülni a házba. Ott már nevetett rajta. Csak a szabadban maradt holmit sajnálta, de holnap majd megszáradnak, és rendbe hozza azokat. Elhatározta, hogy nem kísérletezik tovább a sátorral, hanem beköltözik; ott az ilyen közjátékoktól mentesítve lesz. Telefonált Sanyinak, mivel csak az ő címét ismerte; aki biztatta, hogy segíteni fog.

Csakugyan már délután egy nagy teherautó állt meg a kapuja előtt, Sanyi ugrott le róla.

- Halló! Itt a mentőangyal!

A két markos kíséző gyorsan behordta a rakományt; egy szekrény, egy asztal, két szék, egy heverő, egy mosdóállvány került a kis szobába. No, ugye, egy sógornak is lehet valami hasznát valami. Kéz alatt szereztem, használt darabok, és szükségből megfelelnek. Oszd ki a szolgálatom jutalmát, mert sietek, úgy láttam, hogy ha az árnyékadóm megint költözködik, nem szeretném szem elől téveszteni.

Margaréta hozzáfogott a rendezkedéshez. Rövidesen minden a helyére került. A mosdóállványhoz ment, vizet töltött a tálba, mosakodni akart, mikor valami neszt hallott a háta mögött. Hirtelen megfordult, a főnöke éppen akkor zárta be az ajtót, és gúnyosan mosolygott rá.

- Most mindenért megfizetek; az értekezletért, és a múltkori tréfaért is. Nyugodt lehet a kis harcias kartársnőm, hogy kerestem az alkalmat, most elérkezett. Csak maradjon nyugodtam. Láttam, mikor az autó eltávozott; most senki sincs a közelünkben, a szomszédok messze laknak, ide reggelig senki nem jő. Nem baj! Kettesben majd jól elszórakozunk. Majd, ha minden megtörtént, úgy is jobbnak fogja tartani, ha hallgat, és titokban tartja a történeteket.

Margaréta nem ijedt meg. Gondolkozott, hogy juthatna az ablakhoz, mert ott volt a kézitáskája, és abban a védő fegyvere.

- Disznó, gazember! Mit keres itt?

- Köszönöm! Ilyen megtisztelő jelzőket bőven osztogatott az értekezleten, most azért is busásan visszafizetek, meg a visszautazásért is, számadással tartozik, most számolunk.

- Ott csak kevés jelzőt osztogattam, a következő alkalommal többet is közhírré teszek.

Az volt a célja, hogy húzza az időt, amíg valahogy az ablak közelébe juthat.

- Ugye a jutalom, a dicséret egy kissé megnyugtatta. Egy kis csaletekre mindig szükség van, hogy az egerke befusson a fogóba.

- Azonnal takarodjon, mert különben keservesen megbánja!

- Még most is harcias. Még most is fenyeget, amikor a körmeim között van. Jobb, ha szépen megszelídül. Jöjjön csak ide szépen a heverőre! Itt szépen, engedelmesen leveti a ruhácskáit.

Aztán átkarolja a nyakamat. Elkezdjük a mézesheteket.

Az a szándékom, hogy ezt még sokszor megismételjük.

- Csalódsz vén disznó, bennem emberedre találsz!

Jobb lesz, ha önként jön ide. Úgy is megfogom. Nincs mód a szabadulásra.

Közben igyekezett közeledni; aztán kergetőzni kezdtek az asztal körül. Margaréta fürgébb volt; nem félt, hogy el tudná fogni, sajnos, a szék lábában megbotlott; és a férfi elkaphatta a ruháját. Még akkor sem félt, tudta, hogy ezzel a ványadt emberrel elbír. Azon gondolkozott, hogyan szabadíthatná ki a ruháját. Egyszerre a képernyő jutott az eszébe; azon látta az ökölvívók mozdulatait: mint a villám, mozdult az ökölbeszorított keze, és bevitt, ahogy szaknyelven mondják, egy balegyenest; orron találta. A férfit elöntötte a vér. Gyenge egy női kéz, de ütése az arcon elég hatásos.

Ellenfele elengedte a lányt, és felordított:

- Megállj, vadmacska, ezért drágán megfizetsz! Megpróbálta újra üzőbe venni, de akkor már a lány kezében volt a pisztolya.

- Állj! Vagy lövök!

Tágra meredt szemmel torpant meg a támadó. Menekülni akart, de újra elhangzott a lány erélyes szava:

- Ne mozdulj! Tudod jól, hogy apám valaha céllövő bajnok volt, a lányát is megtanította löni.

Az meg még mindig menekülni akart, az ajtóhoz ugrott. Margaréta nem célzott, lőtt. Szerencsés véletlen, lelőtte a férfiről a kalapját; maga is megdöbbent, hogy majdnem gyilkolt.

- Mondtam, hogy ne mozdulj! Ha még egyszer nem fogadsz szót, a hasadba lövök. Menj a mosdóhoz! Állítsd el a vérzést! Tisztítsd meg magadat, ruhádat is.

De csak kívül. Hogy mi van a nadrágodban belül, azt otthon is elintézheted. Nem akarom, hogy innen egy ilyen toprongyos alak távozzon. Most mehetsz! De jól vigyázz! Nehogy még egyszer az utcánkba tévedj, mert akkor egy centivel alább célzok. Nyisd ki az ajtót! Ne siess, mert kedvem támadt, hogy utánad menjek! A patkányt irtani kell.

Margaréta, ahogy a pisztolyt kezébe vette, csodálatos erőt érzett magában, az olyan biztonságot adott neki, hogy talán az ördögtől sem ijedt volna meg.

A jelenet vége felé inkább nevetni szeretett volna. Csak egyet sajnált, hogy a golyó lyukat fakasztott az új ajtaján; igaz, hogy az szép emlék lesz.

Sanyit mind jobban csodálta, hogy megmondta mindig előre, hogy mi következik. Mindig jó előre figyelmeztetett. Ő egy ilyen embert eddig nem tudott elképzelni sem, még most is azt érzi, hogy ilyen ronda csak ez az egyetlen van. Tökéletesen igazat adott társ-szerző társainak, hogy az ilyen patkányt ki kell irtani minden eszközzel a társadalomból; az ilyen kíméletet nem érdemel.

Szándékomban van megkérni Ferkót, hogy ezt a jelenetet vegyük be a filmbe, én magam rendezem, társam a kozmetikázott színész lehet, így eredetinek látszik majd. Már előre nevetek a színészen, mikor rásütöm a pisztolyt. Természetesen vaktöltéssel, de ő valódi-nak hiszi; tökéletes rémült pofát vág, akár az én merénylőm.

XXI. KÉP

A nyár a vége felé közeledett. Nemsokára vissza kell térni, dolgozni, lejárnak a szabadságok. Az igazat megvallva az őszt már várják, legalább is ketten: MARGARÉTA és FERKÓ. Megállapodásuk szerint azonnal megtartják az esküvőt. Az öreg székely is teljesen elkészült a regénnyel, akár nyomdába lehet küldeni. Ott megígérték, hogy azonnal megkezdik a szedést. Ferkó is elkészült a szükséges jelenetekkel, már a színészeivel is játszatta a forró jeleneteket. Sanyi bőséges adatot gyűjtött össze. Csak a szinkron van hátra, a felvett hangokat kell összehangolni a színészek játékával.

Az alkotmány napján az író házánál gyülekeztek össze, mivel ez a nap egyben az író névnapja is. Az összejövetel célja ezen felül ez volt, hogy összehangolják a munkát, és megbeszélik a további teendők sorrendjét.

- Én az írással teljesen elkészültem, magatokkal vihetitek, adjátok be a nyomdába; ott megígérték, hogy azonnal szedik.

A film is teljesen kész van. Természetesen külön felvételekben. Most az a fontos, hogy megállapítsuk a sorrendet, hogyan vágjuk össze. A könyv sorrendjét fogjuk követni.

Az öreg székely szólt közbe:

- Még két felvételt kell készíteni.

- Mit filmezzünk, van már elég.

- A kezdetnek feltétlenül az értekezletet kell tennünk. A fő színészed játszaná a főnököt, Margaréta saját magát. A többinek odaültetsz egy sereg statisztát. Így egész hiteles lesz a felvétel. Legalább Ferkó öcsém is meglátja, hogy mit vásárolt be, hogy a menyecs-kéjének hogy pereg a nyelve; jó veszekedési előgyakorlat lesz.

- Bácsikám, megverlek, ha ilyenekkel gyanúsítasz.

- De azért csak vállald; jó, ha egy férj előre látja, hogy mi vár rá.

- Persze, hogy vállalom, ennyivel igazán tartozom a főnökömnek, sőt, egy kissé meg is toldom.

- Ezt jól mondtad. A másik jelenet az, ami pár nap előtt történt veled.

- Gondolatos olvasó vagy, bácsikám; magam is erre gondoltam már akkor.

Én leszek én, támadom a filmszínész. Még csak akkor fog csodálkozni a disznó, hogy a hatásos jelenetét már le is filmezték. A fegyvert is ugyanúgy rásütöm. Még most is csodálkozom, hogy mertem elszütni.

- Ahogy látom, neked sem kell egy kis ravaszságért a szomszédba menni.

- Akinek két olyan jó tanítómestere volt, mint te és Sanyika.

- Az értekezlet után vegyetek egy sort az ártatlanabb képeitekből; a lényeg az, hogy a két főszereplő, a színész és az akaratlan statiszta minduntalan látható legyen, s ne tudják, hogy melyik az igazi. Minden jelenet a Balaton legszebb tájain legyen, van a képeken tízezer számra statiszta.

- Legfontosabb a vágó munkája. A színészeid sok helyen tettek váratlan látogatásokat; ez is jó, a vendéglátók arcán nem az öröm olvasható.

- A füredi jelenetnél, amit Sanyi nem láthatott, kitűnően hozták össze a színészeid az eredeti hanggal.

- Aztán iktassatok közbe egy pár olyan jelenetet, ahol sok volt a vendég, így ott nem időzhetett.

- Ki ne felejtsetek az épületanyag vásárlását, és a főnök hoppon maradását! Azon is én vagyok az egyik főszereplő, a színész remekül helyettesítette a másikat.

- Mit mondtam, Ferkó, Margarétád már átvette tőled a rendezést.

Már egészen kezd filmszaggá átvárázsolódn, valóságban itt is ő a film egyik főszereplője.

- Bácsikám, nem mondasz újat, a következő filmjének már is én vagyok a főszereplője.

Tudod, gondoskodnom kell, hogy a főrendező ne filmszaggain, hanem rajtam mutassa be a csókos jeleneteket. Én szívesen veszem, ha hatszor is megismételteti azt.

XXII. KÉP

- Aztán jöhet Margaréta jelenete. Azzal jórészt már be is lehet fejezni.

- Még nem - szólt közbe Vica. - Sanyi említette, hogy még van egy; az nagyon hatásos rész; azt még mi sem láttuk.

- Azt kihagyjuk, - felelt Sanyi.

- Miért hagynátok ki, ha olyan jó.

- Ne légy kíváncsi!

- Pedig olyan érdekes nevet adott neki: térd-jelenet. Azt föltétlenül bele kell venni.

- Én nem bánom, vegyük be, de te könnyen megbánhatod.

- Vagy én, vagy más, de azt akarom, hogy az is benne legyen.

Az öreg székely a rövid vita alatt többször összemosolygott Vicával.

Sanyi az egész társalgás alatt gúnyos mosollyal szemlélte Vicát, de ő ugyanolyan gúnyosan mosolygott vissza. Ezt Sanyi sehogy sem tudta megmagyarázni.

- Ma még lányok, egy pár nap, és már nem szólíthatlak így, talpra; teljesítsetek a kötelezettségeket: lássuk azt a névnapi terített asztalt. A befejezésre is áldomást kell inni. A pincében van bőven minden: Csopaki, Fürdi, Badacsonyi bor. Ne szomjazzunk; legyen jó a vége!

- Dehogyan vége.

Azt nem engedi meg a könyvünk jeligéje, szülőfalum dicsősége:

ITT KEZDŐDIK A TORDÁTFALVI ÚT VÉGE

Itt is majd a végénél kezdődik valami!

XXIII. KÉP

Elmúlt a nyár. A dolgozóknak vissza kellett térni a munkahelyükre. Csak az emlékeket vihették haza, és a munkahelyükre. Ott egyformán teltek a napok: korai felkelés, rohanás a villamosokhoz, vagy buszhoz, megszólal a sziréna, mindenki kézbe veszi a munkaeszközét, a titkárnők főzik az első feketét. Délután minden megfordítva; rohanás hazafelé. Otthon egy kis perpatvar, vagy parázsveszekedés, amíg sikerül eldönteni, hogy meleget, vagy hideget vacsorázzanak-e? Vacsora alatt egy kis számonkérés, az iskolai munkáról; a végén a gyerekek ágyba- parancsolása...

Végre, leülhetnek a TV elé:

- „A TV KÖZÖNSÉGSZOLGÁLATA közli, hogy a főszereplő megbetegedése miatt nem a PARASZTBECSÜLET című opera kerül bemutatásra, hanem húsz órai kezdettel a PARAZITA című, most elkészült filmet vetítjük. Ez a film a Balaton legszebb tájain játszódik. A legérdekesebb benne, hogy egyetlen szereplőjének sincs neve. A forgatókönyvet Csalafinta Góbé erdélyi író írta, adatai mind valóban megtörtént események. Televízióra közismert rendezőnk alkalmazta. A múltból jól ismert erdélyi írónk könyv alakban is megjelentette; OLCSÓ NYARALÁS címen. A könyv már holnap kapható a könyvesboltokban.

A képernyők előtt ülők alig várták, hogy az esti krónika véget éren. Nem tudták elképzelni, hogyan lehetséges olyan történet, ahol a szereplőknek nincsen neve...

Az első képen egy nagy plakát tűnt a szemükbe:

BADACSONYI BORHÉT.

A hajókikötőben egymás után kötöttek ki a hajók, csak úgy ontották a sokezres tömeget; egymás után futottak be a zsúfolt különvonatok is.

A tömeg körül vette a borsátrakat. Szép látvány volt a tömeg hullámozása.

Következett az értekezleti jelent. Ez különösen a nőknek tetszett, abból sokat tanulhattak. A férfiak inkább a szép harcias nőt nézték; ráismertek; ez a rendező felesége, az elmúlt héten volt az esküvőjük; a TV riportot mutatott az esküvőről.

Megállapították, hogy a film kezd érdekes lenni. Megint balatoni képek jöttek; a sok fürdőző között ráismertek az értekezleten szerepelt igazgatóra: a tömegben gyakran feltűnt, de mindig más nő kíséretében.

A fürdőzők közül sokan ismerték fel a Balatonnál üdülő rokonukat, ismerőseiket. Fokozódott az érdeklődés. Később az volt a feltűnő, hogy az akaratlan statiszta-igazgató nagyon hasonlít a film főhősét játszó színészhez; gyakran mindkettő egyszerre volt látható. Találgatták, hogy melyik lehet az igazi.

Hiába mondta be a bemondó a kezdetén, hogy csak tizennégy éven felülieknek ajánlott, a gyerekek nem akartak menni, aludni. A szemfülesebbek a szülők karosszéke mögül lesték a történetet. Pedig már az úgynevezett forró jelenetek következtek. A füredi jelenetnél arra figyeltek fel az ismerősök, hogy a nő hangja is nagyon ismeretes, de az arca egészen más. A férfi az akaratlan statiszta volt, hangjára is ráismertek.

A csopaki nudista képeknél többen el is pirultak. Az úgynevezett térdsimogatási jelenet rendkívüli tetszést aratott; sok férfi szeretett volna a szereplő férfi helyére kerülni. A sikert a zárójelenet tetőzte be; ott mindkét szereplőt felismerték: egyik a rendező fiatal felesége, a másik a vállalati igazgató. Csodamód tetszett, hogy a bátor fiatal nő milyen radikálisan elintézte a merénylőt, mikor pedig a lövés eldőrdült, szerte az országban a képernyők előtt, hangos tapssal fogadták.

Alig végződött be a közvetítés, a TV-nél nem lehetett pihenni; a telefonok számai kezdtek érdeklődni, és követelték, hogy újra tüsszék műsorra a darabot.

Másnap százszámra hozta a posta a hasonló tartalmú leveleket; a telefonhadjárat is folytatódott.

Este bájos mosolyú bemondó kénytelen volt bemondani:

„A TV tekintetbe vette a nézők kívánságát, azért huszadikán este húsz órai kezdettel újra bemutatja a PARAZITA című darabot. A közvetítést az INTERVÍZIÓ is átveszi. Azt is közöljük, hogy a fővárosi mozgószínházak is műsorra tűzték a darabot, holnaptól kezdve naponta azt mutatják be. AZ OLCSÓ NYARALÁS című könyv első kiadása elfogyott; a kiadó türelmet kér, már nyomdában van a második kiadás.”

XXIV. KÉP

Ugyanazon az estén a miniszterhelyettes unatkozva ült kényelmes karosszékében; fáradt volt, mert egész nap külföldi vendégeket kellett kísérgetni üzemlátogatásokon. A felesége nézte a TV-t, az őt nem érdekelte. Csak akkor lett figyelmes, amikor a felesége megszólalt:

- Nézd, Pali. Az a statiszta a te volt osztálytársad, akivel néha találkozni is szoktunk. De ki lehet az a csinos nő, akivel karonfogva sétál. Hogyha ezt Erzsi meglátta, lesz neki otthon nemulass...

Mikorra odanézett, már mást mutatott a képernyő. Alig néhány pillanat múlva újra felkiáltott:

- Nézd! Újra ő, de most már más nővel...

Most már ő is látta. Érdekelni kezdte a dolog. Annyira ismerte a volt osztálytársát, hogy az mindig nagy szoknyabolond volt. Úgy látszik, hogy még most is az. A továbbiakban ő is figyelte a képernyőt. Mindig jobban és jobban elborult a homloka. Diákkorában ugyan nem voltak valami bizalmas viszonyban, de, amikor hozzáfordult, ő segítette a mai jelentős pozíciójába. Ezt később megbánta, mert a vállalat munkája nagyon visszaesett alatta, de nem akart ellene fellépni. Most elborzadva látta, hogy nagy mulasztást követett el azzal, hogy nem nézett jobban a körmére. Még rá is árnyékot vethet.

Nem is várta, míg a darab a végére ér, a telefonhoz sietett, és felhívta az MTI-t. Halló! Itt XY miniszterhelyettes beszél. A következő közleményt hozzák a reggeli lapok! Hogy már nyomdában vannak? Nem számít, akárhogy is el kell helyezni! Ennek minden reggeli lapban benne kell lennie! - Jó! - Írja! Diktálom!

„Ebben a percben értesültünk arról, hogy közismert nagyvállalatunk igazgatója lemondott.

Tudósítónk úgy értesült, hogy inkább le kellett mondania. Ugyanis a napok óta tartó vizsgálat nagy hibákat, súlyos mulasztásokat tárt fel, amelyre lapunk már többször is felhívta az illetékesek figyelmét. Úgy értesültünk, hogy a betegségének gyógyítása céljából a Bükk-felsőkői SZOT üdülőbe vonul. Megelégedéssel hallottuk ezért a hírt. Az igazgatói teendők ellátásával a minisztérium nevezett a volt feleségét bízta meg, akit szintén botrányosan becsapott. Az új igazgatónő szakértelme, határozott egyénisége biztosíték arra, hogy a vállalat újra visszanyeri régi jó hírnevét.”

- Leírta, - kérem? Igen? Minden reggeli lapból kérek egy példányt.

Mikor letette a kagylót, akkor dördült el a filmben a lövés: Bárcsak eltalálta volna a nő azt a ronda disznót!

XXV. KÉP

Tehát a siker tökéletes volt. A minisztérium köszönetet mondott a könyv szerkesztőjének és a film rendezőjének azért, hogy segítettek feltárni az ügyet, mégpedig olyan tapintatosan, hogy a nevezetten kívül senki sem károsodott. Ezt rendes vizsgálatnál csak sok tanú kihallgatásával, és esetleg a tanúk megszégyenítésével lehetett volna elérni. Remélhető, hogy közéletünkben ez volt az utolsó hasonló eset.

Csoda történt. Az idős székely góbé elhagyta a balatoni barlangját, és, a fővárosba érkezett. Meghívta a társszerzőit, hogy este találkozzanak az INTERKONTINENTÁL különtermében. Indokolásul azt hozta fel, hogy a társszerzője, Ferkó, nem hívta meg a lakodalmára, hanem csak csendesesen tartották meg az esküvőjüket. Ezt igaz helyesli, mert azt jól tudja, hogy a fiatal ár ilyenkor úgyis a pokolba kívánja az alkalmatlankodókat, semmi szükség ilyenkor vendégre; eddig azonban lehiggadtak. Estére összegyűlt a társszerzők brigádja, a különteremben telepedtek le. Vidám hangulatban tárgyalták meg az eseményeket; tréfáltak, ugratták egymást, de különösen a fiatal párt. Az új asszonyka bizony sokszor elpirult.

- Úgy hallok - kezdte Ferkó - a második kiadás is teljesen elfogyott, már nyomják a harmadikat is.

- Te sem panaszkodhatsz: az összes mozi tömve van, még mindig a PARAZITA van műsoron. Évek óta nem fordult elő, hogy a mozikban minden széksor legyen elfoglalva; a pénztárnál nem is tudnak jegyet adni, a jegyüzérek villát építenek a Balatonnál.

- Sőt félek, - szólta Sanyi - hogy a bátyám felcsap kapitalistának. A külföldi filmirodák megvásárolják a film közlési jogát, készül a szinkron. A postáját én veszem át, sőt, némelyiket én válaszolom meg. Ugyanis a levélírók legnagyobb százaléka ifjú hajadon, akik találkozni óhajtanak a közismert rendezővel, hogy legalább egy autogramot kaphassanak tőle, ha ugyan mást is nem remélnék. Tyűh! - elszóltam magam. De e félj, aranyos sógorasszonyka, az ilyeneket meg sem mutatom neki, azokra válaszolok, a randevúkon én jelenek meg; higgyétek el, már belefáradtam a munkába, a pusziból is megárt a sok...

Jót mulattak Sanyi csínján... így folyt egészen éjfélig, akkor Margaréta jelentette ki: - Mára elég volt! Az idő éjfélre jár. Holnap újra találkozunk.

A fiatal asszonykának igaza van, illő nekik már aludni, térni. A közös munkánkat úgy is befejeztük.

- Nos, ami azt a pihenést illeti... - nevetett Sanyi.

- Ez sohasem tud meglenni rágalmazás nélkül - pirult Margaréta.

- Előbb azt mondtad, hogy elértünk a dolog végére, - mondta Ferkó, pedig hiába írtad a könyved végére az, hogy: VÉGE, - mert a tordátfalvi székelyednek most igaza van; még csak most kezdődik valami...

- Mi kezdődhet? Hősünk a Bükk tetején pihenni már a fáradságait.

- Ezt nézzétek!

Egy bírósági idézést mutatott Ferkó.

- Egy hölgyike magánvádlóként lépett fel „súlyos becsületsértés, és feltűnően súlyos rágalmazás” címén. Tekintettel, hogy ez némely esetben bűnténynek is minősíthető, az ügyész átvette a vád képviselését.

- Ez már igazán érdekes!

- Mikor lesz a tárgyalás?

- Holnap, tízórai kezdettel.
- Azt is jó volna végighallgatni!
- Gondoltam, hogy ott szeretnétek lenni, azért szereztem belépőjegyeket. Nehéz volt, mert igen sok az érdeklődő.
- Szóval te vagy a bűnös? A bűnösnek pedig bűnhődnie kell... Ott leszünk testületileg.
- Nagy nevetéssel indultak hazafelé.

XXVI. KÉP

A színhely a nagy bírósági tárgyalóterem. A közönség részére fenntartott helyek zsúfolásig megteltek. Suttogás, hangos beszéd, vitatkozás, nevetgélés volt hallható mindaddig, míg a tárgyalást vezető bíró két népi ülnök kíséretében megjelent.

A tárgyalás megszokott módon kezdődött. A vádlott bemondta a személyi adatait. Felolvasták a vádiratot. Elhangzott a szokott kérdés:

- Bűnösnek érzi-e magát a vádlott?
- Határozott nem volt a Ferkó válasza.

Az ügyész vette át a szót. A megvádolt felé fordult:

- Áttanulmányoztam a beadványát, de kérem, hogy itt a bíróság előtt ismételje meg, hogy a film melyik jelenetét tartja magára nézve sértőnek, rágalmazónak?

- Azt, amelyiket a nézők térdsimogatásnak nevezték el.

Vica apókára nézett, és hangosan elnevette magát. A bíró erélyesen figyelmeztette: - Kérem a hallgatóságot, hogy tekintsen el a hangoskodástól.

Az ügyész tovább kérdezett:

- Az a jelenet valóban különösen sértő, sőt, rágalmazó, ha meg nem történt. Kérem! Feleljen arra, hogy nyáron hol tartózkodott?

- Mindvégig Balatonakarattyán voltam. Lakásomból gyönyörű a kilátás, így nem kíváncsi voltam máshová.

- Nem járt a nyár folyamán máshol? Például Füreden, Siófokon, Badacsonyan?

- Nem, egyszer sem, mindvégig Akarattyán voltam.
- Köszönöm. Nincs több kérdésem.

Ferkó állt fel szólásra.

- Nem értem, hogy a magánvádló hogy kifogásolhatja azt a jelenetet?

Ahogy a forgatókönyv előírja, a színészekkel történt ennek a lejátszása. Nem lehetne azt itt a falra felvetíteni?

- Dehogynem. A bíróság gondolt erre, s kérésünkre a TV átengedte azt. Kérem a szemközti falra vetíteni.

A falon feltűnt a kép: utcai séta, bevásárlás, napozás, fürdés, kertészkedés, öntözés.

Még Ferkó is meglepetve nézte; a nő valóban a magánvádló volt. A bíró megkérdezte:

- Felismeri a vádlott a magánvádlót?

- Felismerem. A nő kétségtelenül a magánvádló. De nem értem, hogy mit tart ebben sértőnek? A Balaton körül a sok-ezer nyaraló mind hasonló módon tölti az időt. Azt sem értem, hogyan került a képre, hogy a sok statiszta közül a kamera előtt ki van, azzal a rendező nem törődik. Sokan direkt oda tolakodnak, hogy az otthoniak lássák őket. Itt semmi büntetendő cselekményt nem látok.

Kérem folytatni az adást, - mondta a bíró.

Megjelent a folytatás. A férfi öntöz. A lány megy a pincébe. A férfi utána megy, sokáig vannak benn. A közönség körében nőni kezdett az izgalom.

A nő megjelent a teraszon, majd leült a szélére, lelógatta a lábát. A férfi odasietett, ledobta a gumicsövet, simogatta a lány térdeit. A lány enyelegve rugdossa... a férfi átkarolja a lány lábait, majd csókolgatni kezdi jóval a térd fölött...

Megint félbeszakadt a vetítés. A bíró kérdezett:

- A vádlott sértőnek tartja-e, ha egy nőt ilyen helyzetben mutatnak be?

- Az feltétlenül sértő, azt elismerem. De miért állítja a magánvádló, hogy a kép őt ábrázolja? Ilyen jelenetekhez nem szokás odahívni a kamerát és a filmeseket. Különben is észre kellett volna venni, ha sok ember közelébe megy; beleegyezésük nélkül ilyen filmet felvételezni sem lehetett volna.

- De a magánvádló önmagára ismert, - vetette oda a védő.

- Miről ismert magára, ha szabad kérdeznem? Én úgy láttam, hogy a nő arca nem is látszik.

- De a teste! - A testéről rendező úr! - Szólt újra az ügyvéd. - Úgy látom, ügyvéd úr még sohasem járt nyáron a Balaton mellett.

Ott ugyanis a szezon alatt fürdőruha, és bikini a divat; nem egyet, de sok ezret lehet látni ennél még különbeket is...

- De az anyajegy... az jellegzetes anyajegy!

- Micsoda anyajegy? Én nem vettem észre semmiféle anyajegyet! Kérem azt a részt újra vetíteni.

- Most már látom az inkriminált anyajegyet; a felvételnél nem vettem észre. Ott, az anyajegy ugyanis olyan helyen van, amelyet a rendes körülmények között a fürdőruha takar... Én is voltam fiatal, nem tagadom, hasonló eseteim is voltak, de én olyankor nem az anyajegyeket figyeltem.

A hallgatóság óriási hahotában tört ki.

- Figyelmeztetem a hallgatóságot, hogy, ha ez még egyszer előfordul, kiürítetem a termet! A vádlottat arra figyelmeztetem, hogy ez nem színház, nem kabaré; itt ne humorizáljon!

- Bocsánatot kérek! Nem volt szándékomban. A valóságról kétféle módon is megbizonyosodhatunk. Ha a magánvádló itt megmutatja az inkriminált anyajegyet, vagy pedig, ha a bíróság megidézi a filmszínésznőt. Meg vagyok győződve, hogy az még csak a reklám kedvéért is szívesen bemutat hasonló forró jelenetet.

Újabb derűtség keletkezett a hallgatóság körében. A bíró erélyesen rázza a csengőt. Ferkó folytatta.

- Határozottan állítom, hogy azt a jelenetet a színészeim játszották. A vádló állítása nem megalapozott. Az arca nem látszik. Az olyan helyen lévő anyajegyeket csak a családtagok ismerhetik, arról nem ismernek rá mások. Azoknak pedig, akiknek önakaratóból megmutatta, férfiak és rend szerint diszkrétek.

A vetítés folytatódott. A kép világosan mutatta, hogy a férfi magasra emeli a nőt, aztán magával rántja le, a gyepre, majd ráborul.

- Azt csak elismeri, hogy ez igazán sértő?

- Nem, mert a jelenet véget ért, legfeljebb csak sejteni lehetett, hogy utána mi következhetett. De aki jól megfigyelte a jelenetet, az láthatta, hogy a nő az egyik legismertebb filmszínésznőnk; ahhoz, hogy az mit csinál, a magánvádlónak semmi köze.

Az ügyész újra szólásra emelkedett fel.

- Kérem még egyszer bemutatni a jelenetet. Mindenki figyelje alaposabban!

A magánvádló azt mondta, hogy ő Akarattyát egyszer sem hagyta el a nyár folyamán. Nézzék most! A kép Tihanyt ábrázolja, a két-tornyú templom is tisztán látszik. Ez azt jelenti, hogy a felvétel Tihanyban történt. Azt nem kétlem, hogy hasonló Akarattyán is történhetett, de bizonyította azt, hogy a vád alaptalan, bűncselekmény nem történt. Inkább a vádlott emelhetne a vádló ellen hasonló vádat. Kérem bűncselekmény hiányában a vádlott felmentését. - Az rövidesen meg is történt.

A közönség nagy derűtség közben oszlott szét, megállapították, hogy a tárgyalás jobb volt, mint egy színházi előadás.

XXVII. KÉP

==U.I==

(Előszőr)

Mindenki azt hitte, hogy a tárgyalással a történet befejeződött. A humoros tragédiának csakugyan itt a vége, de a tordátfalvi székelly igazat írt, amikor a végénél is kezdetet jelzett. Itt sem írható a könyv utolsó lapjára azt, hogy VÉGE. A történet szereplői majdnem mind nők, ráadásul fiatalok. A legtöbb nőnek van egy közös tulajdonsága, szeretnek levelet kapni, levelet írni, már tudni illik egy bizonyos valakinek, akibe abban a pillanatban szerelmesek. Ír, és ír sebesen, rendszeren eléri a nyolc oldalt, de mindvégig alig várja, hogy a végére érjen, hogy oda ír hassa: „számtalanszor, milliószor csókol a te Cicuskád, vagy Butuskád.” Mikor mindez már kész, jut eszébe, hogy valami mégis kimaradt, a nyolc oldalból. Könnyen segít magán, odabiggyeszi ezt a két betűt:

==U.I==

Itt UTÓIRAT lenne a neve. Ami kimaradt a könyvből, azt még tudatni kell az olvasókkal.

A dolog végtelenül egyszerű. Minden bírósági tárgyalás után, mikor valakit felmentenek a vád alól, összeülnek a hozzátartozók, hogy megünnepeljék: ez történt most is: a társszerzők összegyűltek a szokott találkozóhelyükön, az

INTERKONTINENTÁL

a különtermében. A hangulat még jobb volt az előző estinél. Először is Ferkót ünnepelték, hogy milyen remekül védekezett. Egy parányit meg voltak illetődve, amikor a vetítés kezdetén el kellett ismernie, hogy a képek valóban a magánvádlót ábrázolják, eddig ezt, - bár ők maguk csinálták a filmet - még sem vették észre. Az történt, hogy a vágó a sok rendelkezésre álló kép közül nem az odavalót hozta össze.

A térdsimogatási jelenetet követé kabarán remekül mulattak. Vica és apóka ravaszul mosolyogtak össze. Viszont, ami a térdjelenetet követte, a gyepre esés, hentergés, ami gyepjelenetnek lehetett volna tekinteni, nevezni, sehogy sem értették... Csak Sanyi vetett Vicára egy gúnyos tekintetet, és tett egy csípős megjegyzést:

- Bizonyos, hogy a filmszínésznő szívesen bemutatná a vetkezési jelenetet, megmutatná az anyajegyét, de megtörténik, hogy a fürdőruha felcsúszik, és elárul valamit, azért nem hiszem, hogy a mi Vicuskánk is megmutatná az anyajegyét...

Csodálkozva néztek össze, nem értették, hogy mire céloz Sanyi. Azt, hogy ki a jelenet főszereplője, sem Margaréta, sem Ferkó nem tudta, mert a felvételt Sanyi készítette. Vica a füle hegyéig elvörösödött; az több volt, mint amit pirulásnak szoktak nevezni.

- Azt mindig tudtam, hogy gyalázatos, szemtelen fickó vagy, de azt is, hogy a gyanúsítgatás mestere vagy, ezt Margaréta is bizonyítja. Most megfizetek. Öt percen belül itt fogsz térdelni előttem, és térden állva könyörögsz bocsánatomért.

Mindenki figyelt, nem tudták, hogy most mi következik, csak az öreg székely mosolygott ravaszul. Vica folytatta: - Figyeljetek! Ez a sunyi fickó, mikor a felvételeket készítette, engemet is számításba vett. Elhatározta, hogy rólam is készít jeleneteket.

Mi az apókámmal már a jegyzékben felfedeztük a nevemet, és a lakásom címét. Egy ravasz dolgot eszeltünk ki.

- Láttuk, mikor megérkezett a szomszédomba, és elfoglalta leshelyét a szőlőlugasban. Közöltem apókámmal. Mi is figyeltünk. Mikor megérkezett a nem várt vendég, megállapodásunk szerint látszólag túrhetően fogadtam, sőt bevásárolni is vele mentem, hogy Sanyikát megnyugtassam. -

Apókámmal minden részletet megbeszéltünk.

Minden a megbeszélés szerint történt: utcán, ABC-ben, kertben, s a drága Sanyika hűségesen fényképezett. Mindezt látta, de hagytam, hogy teljék öröme. A harmadik napon, amíg ő ebédelni járt, elkergettem azt az alakot a nagynénémmel együtt. Természetesen alaposan szemükre hánytam a sok piszkosságot.

- Régi prémdarabokból csináltam olyan kackiás bajuszkát, mint az igazgatóé, odaragasztottuk. Az alakjuk nagyjából egyezett, aztán egy kicsikét kozmetikáztam, nem csak a filmesek értenek a kozmetikához, változtattam az arcon is valamit. Arra számítottunk, hogy Sanyika inkább engemet fog figyelni; nem is csalódunk. Én viszont mindig úgy fordultam, hogy az arcom sohase legyen vele szembe vele.

A többiek kezdték élvezni az előadást.

- Most jön a java! Sanyika visszatért az ebédelésről. Mi megkezdtuk a jelenetet. Tudtuk, hogy filmezni fog. Az öregem megkezdte az öntözést. Én a teraszon néztem a kilátást, leültem a betonra, lelógattam a lábamat, ő eldobta a gumicsövet, odajött, simogatta a térdemet, átkarolta a lábaimat, és mit tagadjam, valóban csókolgatta a lábszáramat, mert az szabad az öregemnek; ugye, apókám?

- De ez Vica, ez talán mégis... szólt Margaréta.

- Várj, Margaréta, az igazi java csak most következik, de ez már a Sanyika jelenete lesz.

- Az enyém? Miért?

- Azért, mert most fogsz a térdem elé borulni, oh, nem azért, hogy veled is ismételjen a térdjelenetet, hanem azért, hogy bocsánatért esedezzel.

Az igaz, hogy nem mondtad el senkinek, de gyanúsítottál, rágal-mazni akartál, amit az bizonyít, hogy bevetted a filmbe, sőt, meg is toltad a jelenetet. Ti Margaréta, és Ferkó még csak nem is sejtet-tetek semmit. Te haszontalan pedig be akartál piszkolni az én VÉN GAZEMBEREM előtt. Nem Mikszáthtól idézek, mert ő valóban az: ő eszelte ki az egészet, hogy visszafizethessen a ravasz kisfiúnak. Olyannak akartál mutatni az én öregemnél, mint amilyen nő elég sok akad.

- Most pedig halljuk a bocsánatkérést!

Mert különben én, bevádolok a bíróság előtt, „súlyos becsület-sértés és rágalmazás” címén; egy becsületes asszonytól ilyet nem szabad feltételezni!

- Asszonyról? - ugrottak fel mind...

- Most bemutatkozom: F.I-né, született B. Viktória követeli, hogy nyilvánosan valld be bűneidet, és esedezzél bocsánatért...

- Ti ketten? És házasságok?

Általános ölelkezés, gratulálás követte Vica utolsó szavait, és a női leveleket záró számtalan puszi sem maradt el.

Ferkó ugrott fel, és diadallal kiabálta:

- Ez aztán valami! Ezt igazán meg kell ünnepelni! Legalább nem egyedül vagyok, aki igába hajtotta a fejét. Sanyi, szaladj és hűtess be jó néhány palack pezsgőt, mert erre inni kell!

- Hát csak ünnepeljete engem és az öregemet, de tartok attól, hogy rövidesen újra össze kell jönnünk, ünnepelni...

- Miért? - Kérdezték a többiek.

- Azért, mert sok nő kétszer is odaírja a végén, hogy U.I.

==U.I.==

(Másodszor.)

Olyan nagy volt a meglepetés, hogy a második üveget is fel kellett bontani, amíg magukhoz tértek. Igazán váratlan volt a meglepetés.

Az nem lepett meg senkit, hogy Sanyi volt az első, aki nem nyughatott, váratlan kérdéssel fordult az írónk felé:

- Aranyos bácsikánk! - Azt mindnyájan tudjuk, hogy székel vagy, azt is, hogy ravasz vagy; ezt legjobban az bizonyítja, hogy Vicával ketten még engemet is lépre tudtatok csalni. De egyet sehogy sem tudok megmagyarázni, honnan szerezted azt a nagy bátorságot, hogy egy ilyen veszedelmes nőt feleségül kérj?

- Én nem kértem feleségül...

- Akkor hogy lett a feleség?

- Egyszerű a magyarázat: nem én kértem meg őt, hanem ő engemet!

Nagy nevetéssel fogadták a bejelentést.

Röpködtek a kíváncsiskodó kérdések. Vica akart felelni, de az öreg közbevágott:

- Várj! - erre én felelek. Hallgassatok ide! Csakugyan ő kért meg engem, hogy vegyem feleségül. Azt ti is tudjátok, hogy egy orvos, és egy mérnök markából hogy szabadult ki. Azt is tudjátok, hogy a harmadik, még veszedelmesebb helyzetből éppen Sanyika szabadította ki. A mai nap legalkalmasabb arra, hogy köszönetet mondjunk neki.

De a kis Sanyika nem nyughatott, három eset után megkísérelt egy negyediket is rendezni. Talán azért, hogy elidegeníthesse a madárkámától? - Szóval: kenyér-irigységből; azt nem szerettem volna, ha ő az én kenyérkémbe harapott volna...

- Röviden szólva: a leánykám elkeseredett, hogy őt ilyen támadások érhetik. Hiába magyaráztam neki, hogy, aki olyan szép, olyan csinos, azt igen sokan megkívánják. Nem használt a vigasztalás, azzal fenyegetőzött, hogy öngyilkos lesz, ha nem költözködhet át hozzám. Nem bánja, akármilyen címen: szolgáló, szerető, vagy feleség...

Ez a fenyegetés megijesztett. Hiába igyekeztem megmagyarázni, hogy szolgálónak nem alkalmas, szeretőnek szívesen alkalmaztam volna félévszázaddal ezelőtt, házastársul pedig a kedvenc nótám miatt nem alkalmazhatom.

- Mi a kedvenc nótád? - kérdezte Sanyika.

- Én tudom, - kezdte Margaréta:

NEM TUDOK ÉN NEKED CSAK VIRÁGOT ADNI...

Általános nevetés kísérte a dal bemutatását.

- Hát, ha akarom mondani, nagyon elpirult, mikor ezt mondtam. De ő igen sokat tanult tőlem, és Sanyitól, a fülembe sutyorásztta, hogy bizony, tudok én még neki mást is adni, nem csak virágot.

- Mit?

- Igazat kellett adnom neki; ő a nevemet kérte, az nem rossz név, és én megadtam azt neki. Egy hete már, hogy megesküdtünk. A nevem megvédelmezi hasonló támadások ellen.

- És, ha...?

- Ne folytasd, gyerek! Tudom, hogy mit akarsz mondani. Egy kicsikét sok egy félévszázad különbség.

- Az is megeshet, hogy a természet törvényeinek megfelelően beleszeret valakibe.

Ebben az esetben megegyezésünk szerint én félreállok az útjából. Nekem csak az a célom, hogy ő boldog legyen.

Sanyi azonban még most sem nyugodott.

- Nézzétek csak a mi Vicuskánkat! Elpirult a fiatal asszonyka. Itt a bizonyíték, hogy öregember nem vén ember, mert a mi apókánk még is tud, nem csak virágot adni.

Ezen a tréfán még jobban mulattak, de Vica vissza akart fizetni.

- Jól van! Te elárultál, most, én árullak el téged. Mondd el nekünk, hogy ki volt az a kis fekete macska, akivel az este a Duna-korzón sétálgattál? Képzeljétek! Jó negyedórát követtem közvetlenül a sarkuknál, majd elmentem mellettük, szóltam is, de ő észre se vett. Ha a jelek nem csalnak, akkor most jó kezekbe került.

- Jól van! Ha nem árultál volna el is, úgy is én mondtam volna el most, mert nemsokára bemutathatom nektek. Ide fog jönni; egy másodéves joghallgató az egyetemen.

Ráadásul ügyvédnek készül. Szegény gyerek! Azt megfigyeltem, hogy remek szókinccsel rendelkezik. Amíg kísértem őket, Sanyi egyszer sem jutott szóhoz. Szép jövő vár reád!

- Majd átnevelem.

- Vagy ő nevel át téged.

- Az biztos, hogy van neki egy nagy hibája; végtelenül pontos, éppen az ellenkezője, mint én vagyok.

Jelenleg, mint KISZ-titkár, szemináriumot tart a társainak; de abban fogadok, hogy pontosan kilencre itt lesz. Hiszen már azonnal kilenc: visszaszámolok: Húsz óra ötvenhét, húsz óra ötvennyolc, húsz óra ötvenkilenc.

A hatvanat nem sikerült kimondania, mert abban a pillanatban feltárult az ajtó, és egy rendkívül eleven csinos fruska jelent meg:

- Szia, szia, Sanyi!

Aztán meglepetve nézett szét, mikor látta, hogy az nem egyedül vár rá. Atán egy bájos pukedlit vágott, s azt mondta:

- Kezüket csókolom. Ági vagyok!

- Hagyd el a kézcsókot, az kiment a divatból. Ha akarod, - bár kissé öregebb vagyok, de szívesen megteszem neked; olyan kedvemre való vagy. Nem szükséges bemutatkoznod, jól ismerünk; már csak azért is, mert a ti eljegyzésekre gyülekeztünk össze.

- Micsoda? A mi eljegyzésünkre?

Sanyi, ezért számolunk! Te berántottál az én tudtom nélkül. Azt is vállalom az eljegyzést. De ezt megkeserülöd!

- Pontosan így gondoltuk mi is. Vedd kezébe ezt a fiút. Mi nem bírtunk vele, de látjuk, hogy jó kezekbe került.

- Most pedig állj melléje! Mi Vicával a közép-re állunk. Ugyanis én leszek a kiadó násznagy. Ferkó Margarétával álljon jobbról! Ezek itt: Ferkó a sógorod, Margaréta pedig a sógornőd. Ti ketten Sanyival a szélére... Vigyázzatok! Ágikánk! Jó szorosan fogd a fickót! Nagyon megbízhatatlan! A létszám teljes: három pár. Kezdődhet a felvétel:

VÉGE

Dehogyan vége! A képernyőn, amelyet eddig senki sem figyelt, a legifjabb jelent a bájos bемondónőnk, és elkezdte a mondókáját:

- A TV hírszolgálat soron kívül jelentí, hogy a legifjabb riporterünk ebben a pillanatban üli eljegyzését az INTERKONTINENTÁL külön-szobájában. A meghitt ünnepségen a társszerző-gárda van jelen, az írónk és a rendezőnk, mindkettő fiatal feleségével. Mindkét fiatalasszony főszereplő volt a PARAZITA című félelmünkben. Az OLCSÓ NYARALÁS című könyv szerzője értesülésünk szerint Vicát, a MÚZSÁ-ját feleségül vette: ő volt a híres térdjelenet

főszereplője, a partnere pedig maga az író. A riporterünk menyasszonya pedig még jogot hallgat az egyetemen. A TV minden munkatársa szívből kíván boldogságot mindegyiküknek. A tudósítónknak sikerült azt megtudni, hogy a MÚZSA nem hagyta félbe a sugalmazást, és ketten hozzáfogtak az új könyvük megírásához, melynek a címe:

AZ ANYAJEGY

****A KÖTETNEK VÉGE****

Unokák kertben nyaralnak.